ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο ΚΕΜΠΑ
Αριθμός Άδειας 4194

ΕΛΤΑ Hellenic Post

ΚΩΔΙΚΟΣ 1918

Ροβολιάρι - Ρεντίνα: ασφαλτόδρομος εδώ και τώρα

ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΩΝ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Κατράκη 4 Άνω Ιλίσια 15771 • Τηλ.: 210-7705370 http://www.angelfire.com/hi/rovoliari
Χρόνος 22ος • Αριθμός φύλλου 93 • Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2008

Αφιέρωμα στον Μεγάλο Αγωνιστή του ’21
Γιάννη Μακρυγιάννη (1797-1864)

Γράφει ο ***Παντελής Δ. Ρίζος***

Μια από τις επιφανέστερες και αξιόλογες ιστορικές μορφές του 1821 είναι και ο **Στρατηγός Πολέμαρχος Γιάννης Μακρυγιάννης.**

Έμπορος στα πρώτα βήματα της ζωής του, μυήθηκε από τους πρώτους στην Φιλική Εταιρεία και στη συνέχεια αφιέρωσε όλο του το βίο στην υπόθεση της Απελευθέρωσης των Ελλήνων από τους Τούρκους και στη συνέχεια απαιτούσε ασταμάτητα και την συνταγματική κατοχύρωση δια γραπτού συντάγματος από τον Όθωνα, των Ελλήνων.

Πολεμιστής, οραματιστής, καθαρότατος Έλληνας και ακραιφνής πείσμονας στην απαίτηση του δικαίου των Ελλήνων, εργάστηκε σ’ όλη του τη ζωή γι’ αυτό το σκοπό.

Μόλις ευτύχησε να δει λεύτερη την πατρίδα μας μετά από τον τιτάνιο εκείνο αγώνα του 1821 αποφασίζει εν συνεχεία σε ηλικία 29 ετών να μάθει και τα πρώτα ολίγα κολυβογράμματα προκειμένου να γράψει, τα δύο αξιόλογα λογοτεχνικά του έργα:

α. «ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ» και
β. «ΤΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΑΜΑΤΑ»

Το πρώτο του έργο είναι ιστορικό έργο, κειμήλιο για την ιστορική εξέλιξη του έθνους μας και αποτελεί την βασική υποθήκη-παρακαταθήκη για την ιστορική αλήθεια των πραγμάτων που συντελέστηκαν στον τιτάνιο απελευθερωτικό αγώνα.

Ο θυμόσοφος ιστορικός του λόγος καταπλήττει ακόμα όλους τους ιστορικούς συγγραφείς των νεώτερων καιρών.

Διαβάζοντας το έργο του ο κάθε Έλληνας αντιλαμβάνεται με ακρίβεια την ιστορική αλήθεια και επικοινωνεί μυστηριακά με τα δρώμενα εκείνων των φοβερών καιρών.

Ο Γιάννης Βλαχογιάννης που πρώτος εξέδωσε τα απομνημονεύματά του σκιαγραφεί με τον καλύτερο τρόπο το ανεπανάληπτο ιστορικό έργο-κειμήλιο του Μακρυγιάννη, λέγοντας: «Ο Μακρυγιάννης λέει ουδέποτε έκαμψε το πνεύμα του ή το σώμα, την γλώσσα ή τα όπλα, καθώς ούτε και την γραφίδα του, με τον όμορφο πελεκητό του λόγο. Είναι αμείλικτος για τους δολερούς και τους κακούς αλλά και αδυσώπητος προς τον εαυτό του.

Καθορίζει ο ίδιος το ήθος των Απομνημονευμάτων του!»

Η ταπεινότητά μου το 1983 παρουσίασε στο Δημοτικό Θέατρο της Λαμίας το Ιστορικό Δοκίμιο **«Γιάννης Μακρυγιάννης, ο μεγάλος αγωνιστής του 1821».**

Με τούτα τα λόγια προλογήθηκε η εργασία μου και το ποιημά μου που απαγγέλθηκε πριν από την έναρξη της παρουσίασης του έργου μου.

Έλληνα διαβάτη...

Σαν ξεκινήσεις τ’ οδοιπορικό σου, που σ’ οδηγεί στη γνωριμία με τη γιγάντια μορφή του Γιάννη Μακρυγιάννη, πρόσεχε καλά, μην ξεπιαστούν τα χέρια σου απ’ το αντοχικό κερκέλι της ρωμιοσύνης, της λεβεντιάς και της αλήθειας, που ο ίδιος βοηθάρι σου ’ριξε, στο όμορφο και δύσκολο ανέβασμά σου!

Στον Εθνάρχη Μακρυγιάννη

Θρέμμα του Δευκαλίωνα, βλαστάρι απ’ τ’ Αβορίτι,
εθνάρχη Μακρυγιάννη μας, πες μας το παραμύθι
για τη ζωή και τη φυλή... που πύργωνε η καρδιά σου
και σμίλευαν οι πόθοι σου με την παλικαριά σου!

Σαν σε θωρώ... γιγάντιος ν’ απλώνεσαι μπροστά μας
με τη μεγάλη σου ψυχή, να χτίζεις τα όνειρά μας,
να πολεμάς, να οδηγείς, να χτίζεις, να στεργιώνεις,
και της Ελλάδας το ναό περίτρανα ν’ απλώνεις,
σαν τότε που απλώθηκες πυρίμαχος στη γη μας
και κράταγες τα δίκαια πατρίδας και φυλής μας...

Από την ποιητική συλλογή του Π. Ρίζου
«Ελλήνων πόνος και Ελλήνων πονήματα»

12 - 19 Ιουλίου 2008
8ήμερη εκδρομή ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΙΤΑΛΙΑΣ
Πομπηία - Ρώμη - Πίζα - Φλωρεντία - Βενετία

1η μέρα: Αθήνα - Πάτρα (πλοίο)

Αναχώρηση 12:00 από Αθήνα για το λιμάνι της Πάτρας, απόπλους για Μπάρι το απόγευμα, διανυκτέρευση εν πλω.

2η μέρα: Μπάρι - Πομπηία - Ρώμη

Πρωινή άφιξη στο Μπάρι, αναχώρηση για Πομπηία. Ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο της Νεκρής Πόλης που σκεπάστηκε το 79 μ.Χ. από την πυρακτωμένη λάβα του Βεζούβιου. Συνεχίζουμε την διαδρομή μας για την Ιταλική πρωτεύουσα, άφιξη τακτοποίηση στο ξενοδοχείο, δείπνο, χρόνος ελεύθερος, διανυκτέρευση.

Προαιρετικά ROME by night.

3η μέρα: Ρώμη

Ξενάγηση στην **“Αιώνια Πόλη”**. Θα γνωρίσουμε το ΜΝΗΜΕΙΟ του ΒΙΤΟΡΙΟ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΕ, το λόφο του ΚΑΠΙΤΩΛΙΟΥ, την ΠΙΑΤΣΑ ΒΕΝΕΤΣΙΑ, το ΚΟΛΟΣΣΑΙΟ, την ΠΛΑΤΕΙΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ και τέλος την πλατεία του ΑΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΥ. Στον ελεύθερο χρόνο που ακολουθεί μπορείτε να επιλέξετε μια επίσκεψη στα ΜΟΥΣΕΙΑ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ ή να περπατήσετε στη

Συνέχεια στη σελ. 2

Στις 24 Φεβρουαρίου του 2008 πραγματοποιήθηκε η συνεστίαση Ροβολιαριτών,
στην ταβέρνα Κοτρωνιά στην Πάρνηθα.
Ο χορός σημείωσε επιτυχία και την ίδια μέρα έγινε η κοπή βασιλόπιτας.
Το **Πανροβολιαρίτικο Αντάμωμα** θα γίνει τον Αύγουστο
στο Ροβολιάρι, όπως γίνεται κάθε χρόνο.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

25η Μαρτίου
(Εθνική επέτειος - Ευαγγελισμός Θεοτόκου)

Με εθνική περηφάνια και ενθουσιασμό γιορτάστηκε και φέτος σ’ όλη την Ελλάδα καθώς και από τους ομογενείς του εξωτερικού η εθνική μας επέτειος της 25ης Μαρτίου 1821.

Η ημέρα τούτη είναι ημέρα αναστάσεως και παλιγγενεσίας του Γένους μας από τον τούρκικο ζυγό, καθώς επίσης και ημέρα σημαντικής θρησκευτικής εορτής, διότι συγχρόνως γιορτάζεται και ο Ευαγγελισμός της υπεραγίας Θεοτόκου!

Το μήνυμα της ανάστασης του Γένους μας, καθώς και το μήνυμα του Ευαγγελισμού της Παρθένου Μαρίας εμπεριέχει τούτη η διπλή εορτή της 25ης Μαρτίου.

Φόρο τιμής αποτίουμε όλοι μας προς τα αθάνατα τέκνα της Ελλάδας, προς τους αθάνατους ήρωες της φυλής μας, που έχυσαν το αίμα τους προσφέροντας με ηρωισμό και αυτοθυσία ό,τι πολυτιμότερο αγαθό είχαν, για να χαρίσουν σ’ εμάς την ανεκτίμητη Λευτεριά.

Ρήγας Φεραίος, Αθανάσιος Διάκος, Κολοκοτρώνης, Ανδρούτσος, Παπαφλέσσας, Μιαούλης, Κανάρης, Μπουμπουλίνα, ο μεγάλος ρουμελιώτης Εθνάρχης Γιάννης Μακρυγιάννης, που τόσα πρόσφερε στον αγώνα και τόσοι άλλοι αναρίθμητοι ήρωες επώνυμοι και ανώνυμοι, κατέχουν εξέχουσα θέση εις το ΠΑΝΘΕΟΝ των αθανάτων Ελλήνων!

Ας μη γίνουμε όθεν ποτέ **επιλήσμονες** των εθνικών μας ιδεωδών και ας αποτίουμε πάντα φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης στη χορεία των αθανάτων προγόνων και πατέρων μας που χάρισαν σε μας τη λευτεριά, τη δόξα και την εθνική περηφάνια.

Τούτο ας το βροντοφωνάζουμε με όλη τη δύναμη της ψυχής μας και ας μείνουμε αιώνια φρουροί στα ιερά και τα όσια των Ελλήνων όπως το διατύπωσαν και το διαφύλατταν οι θεόφρονες πρόγονοί μας!

Ζήτω η 25η Μαρτίου!
Ζήτω η αθάνατη Ελλάδα μας!

«Η μεγαλοσύνη των Εθνών
δε μετριέται με το στρέμμα,
με της καρδιάς το πύρωμα
μετριέται και το αίμα!»

Κ. Παλαμάς

Ο Σύλλογος Απανταχού Ροβολιαριτών Φθιώτιδας σας εύχεται Καλό Πάσχα

Σ’ αυτό το φύλλο

➤ Κεράκι στη ΔΕΗ . . . . . .σελ. 2
➤ Μακεδονία ξακουστή . . . . . .σελ. 3
➤ Πόλεις και χωριά στο πέρασμα του χρόνου 1833-2007 . . . . . .σελ. 4
➤ Παλιοί Ροβολιαρίτες . . . . . .σελ. 5
➤ Πασχαλινά έθιμα κεντρικής Ελλάδας . . . . . .σελ. 8

Συνδρομές

Από το καλοκαίρι

Ρίζος Χαράλαμπος του Σταύρου .....20€
Σακελλάρη Αγγελική του Δημ. .....20€
Αμαλία Παχή .....10€
Γερογιάννη Κατίνα στη μνήμη του συζύγου της Κώστα Γερογιάννη ....50€
Δεληγιάννης Βαγγέλης
στη μνήμη του πατέρα του Βασίλειου Δεληγιάννη .....50€
Γερογιάννης Βασίλειος .....20€
Αποστόλου Μελίνα .....30€
Δημητρίου Μαριάνθη .....50€
Μπαρκιάς Βασίλειος.....30€
Κοτρώτσος Νικόλαος (Λαμία) .....20€
Σπυρόπουλος Ιωάννης (Λαμία) .....20€
Κοτρώτσου-Λουπάκη Αργυρώ (Κρήτη) .....20€
Παπαθανασίου Κων/νος .....20€
Αδαμ Αθανάσιος.....20€
Ρίζος Ευάγγελος του Ηλία.....25€
Ρίζος Ηλίας του Ευαγγέλου.....25€
Αναγνώστου Αθανάσιος του Δημ. .....20€
Ρίζος Νικόλαος Αμερική.....100 δολ.
Ρίζος Αλέξανδρος Αμερική .....100 δολ.
Ρίζου Βίκυ Ηλία .....20€
Ρίζος Ευάγγελος Γεωργίου .....50€
Παναγιώτου Βασιλική .....15€
Ρίζος Κων/νος .....30€
Νέλλα Ελένη Αντωνίου (Μασιόλα) .....30€
Σακελλάρη Κούλα Δημητρίου .....30€
Χρήστος Κ. Λιάπης.....20€
Λέβα Βασιλική .....15€
Λέβα Βασιλική εις μνήμη Σταθούλας.....15€
Μπαρμπαρούση Ελένη.....20€
Αναγνώστου Ανδρέας Ηλία .....15€
Παπαθεοδώρου Δημήτριος .....20€

Από 1-1-2008

Νέλλας Γεώργιος .....20€
Νιώρας Χρήστος .....20€
Παναγιώτου Π. Γεώργιος .....20€
Παπαγιάννης Απόστολος.....20€
Παπαγιάννη Ελένη.....20€
Δήμας Ιωάννης Γεωργίου.....50€
Αναγνώστου Φώτιος Ιωάννη .....40€
Κουτσούκος Γεώργιος .....30€
Νέλλας Σεραφείμ Αθανασίου .....20€
Σβοΐλη Ειρήνη .....15€
Γερογιάννη Σοφία Ιωάννη .....20€
Σπηλιοπούλου - Γερογιάννη Ρένα .....20€
Σπυρόπουλος Σεραφείμ-Στέλλα .....40€
Παπαλάμπρου Παναγιώτα .....20€
Παπαλάμπρος Κων/νος .....20€
Πλωμαρίτη Ζωή .....40€
Πλωμαρίτης Γεώργιος .....20€
Αναγνώστου Φώτιος Χρήστου .....10€
Γιαννέλης Ηλίας Φωτίου .....50€
Κοτρωνιάς Θωμάς Δημητρίου .....50€
Κοτρωνιάς Ηλίας Δημητρίου .....50€
Ρίζου Νίκη Βασιλείου .....20€
Τριβιζά Δήμητρα.....20€
Κυριακάκης Παναγιώτης .....50€
Γκούρλιας Ιωάννης.....30€
Ευθυμίου Κατίνα.....20€
Ρίζος Δημήτριος Χρήστου .....50€
Ευθυμίου Αλέκος .....20€
Αναγνώστου Βασιλική Ηλία .....10€
Αναγνώστου Ζωή Ηλία.....10€
Ρίζου Βασιλική Χρήστου .....20€
Παπαθεοδώρου Κων/νος Δημητρίου .....20€
Παπαγιάννη Αγγελική Κων/νου .....20€

Εισφορές για την εκκλησία Αγ. Γεωργίου

Αναγνώστου Ζωή Ηλία.....200€
Αναγνώστου Βασιλική Ηλία .....50€
Γιαννέλης Σεραφείμ.....20€

ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ
Τρίμηνη έκδοση
Ιδιοκτησία:
Σύλλογος Ροβολιαριτών Φθιώτιδας
Κατράκη 4 Άνω Ιλίσια 15771
Τηλ.: 210-7705370
Α.Φ.Μ. 090085976
Δ.Ο.Υ. Αγ. Παρασκευής
Εκδότης: Παντελής Ρίζος
Σ. Σταθμός Λιανοκλαδίου 35100
τηλ. 22310-61577
Επιμέλεια έκδοσης:
Θωμάς Νέλλας
Κατράκη 4 Άνω Ιλίσια 15771
Τηλ. 210-7705370
•••
Ηλεκτρονική Σχεδίαση Εντύπου
Καρπούζη
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον 13121
Τηλ.-Fax.: 210-2619003
e-mail: karpouzi@otenet.gr
Κιν. 6972624492

Η συνδρομή σου είναι δύναμή μας!

Στο εξής να στέλνετε τη συνδρομή σας προς την εφημερίδα στην παρακάτω διεύθυνση:
Παπαγιάννη Ελένη
Ευθυμίου
Θεσσαλίας 15
16342 Ηλιούπολη

12 - 19 Ιουλίου 2008
8ήμερη εκδρομή ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΙΤΑΛΙΑΣ
Πομπηία - Ρώμη - Πίζα - Φλωρεντία - Βενετία

Συνέχεια από την 1η σελ.

ΒΙΑ ΒΕΝΕΤΟ με το εντυπωσιακό συντριβάνι της ΦΟΝΤΑΝΑ ΝΤΙ ΤΡΕΒΙ. Το απόγευμα προτείνουμε προαιρετικά επίσκεψη στο ΤΙΒΟΛΙ με την πολύ όμορφη ΒΙΛΑ ΝΤΕΣΤΕ με τους φημισμένους κήπους και τα συντριβάνια. Επιστροφή στο ξενοδοχείο, δείπνο, διανυκτέρευση.

4η μέρα: ΡΩΜΗ - ΠΙΖΑ - ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

Η διαδρομή μας σήμερα προς τη ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ περιλαμβάνει την επίσκεψή μας στην ΠΙΖΑ με τον κεκλιμένο πύργο σύμβολο της πόλης. Νωρίς το απόγευμα καταλήγουμε στην "ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ" όπου και θα έχουμε δείπνο και διανυκτέρευση.

5η ΜΕΡΑ: ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

Η πρωινή μας ξενάγηση στην πόλη των ΜΕΔΙΚΩΝ ξεκινά με το ΝΤΟΥΟΜΟ για να ακολουθήσει το ΒΑΠΤΙΣΤΗΡΙ, το ΠΑΛΑΤΣΙΟ ΒΕΚΙΟ, το ΠΑΛΑΤΣΙΟ ΟΥΦΙΤΖΙ, η εκκλησία ΣΑΝΤΑ ΚΡΟΤΣΕ με τον τάφο του ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΥ. Στον ελεύθερο χρόνο που ακολουθεί μπορείτε να απολαύσετε τον καφέ σας στον ΠΙΑΤΣΑ ΝΤΕ ΛΑ ΣΙΝΙΟΡΑ ή να περπατήσετε στους εμπορικούς δρόμους. Νωρίς μετά το μεσημέρι αναχώρηση μέσω ΜΠΟΛΟΝΙΑΣ για MESTRE ΒΕΝΕΤΙΑΣ, δείπνο, διανυκτέρευση. Προαιρετική βραδινή βόλτα στην φωτισμένη ΒΕΝΕΤΙΑ.

6η ΜΕΡΑ: ΒΕΝΕΤΙΑ

Ξενάγηση στην «ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΣ» με την ιστορική πλατεία του Αγίου Μάρκου και την ομώνυμη Βασιλική, τον ΠΥΡΓΟ ΤΟΥ ΡΟΛΟΓΙΟΥ, τη ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΣΤΕΝΑΓΜΩΝ και τέλος το ΠΑΛΑΤΙ ΤΩΝ ΔΟΓΗΔΩΝ. Στον ελεύθερο χρόνο που ακολουθεί μην παραλείψετε να απολαύσετε τον καφέ σας στο διάσημο «ΚΑΦΕ ΦΛΩΡΙΑΝ», δείπνο, διανυκτέρευση.

7η ΜΕΡΑ: ΒΕΝΕΤΙΑ - ΑΓΙΟ ΜΑΡΙΝΟ - ΑΝΚΩΝΑ

Μετά το πρωινό αναχώρηση για ΑΓΙΟ ΜΑΡΙΝΟ. Παραμονή στο ανεξάρτητο κρατίδιο για τα τελευταία σας ψώνια και στη συνέχεια αναχώρηση για ΑΝΚΩΝΑ επιβίβαση στο πλοίο, τακτοποίηση στις καμπίνες και αναχώρηση για ΠΑΤΡΑ. Διανυκτέρευση εν πλω.

8η ΜΕΡΑ: ΠΑΤΡΑ - ΑΘΗΝΑ

Άφιξη στο λιμάνι της ΠΑΤΡΑΣ και μεταφορά στην ΑΘΗΝΑ.

ΤΙΜΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΤ' ΑΤΟΜΟ: 550 ευρώ

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ:

1. Εκδρομές περιηγήσεις με πολυτελές πούλμαν κλιματιζόμενο.
3. Διαμονή (5) διαν/σεις σε επιλεγμένα ξενοδοχεία 3* - 4*).
3. Ημιδιατροφή (5 πρωινά, 5 δείπνα).
4. Ξεναγήσεις σύμφωνα με το πρόγραμμα.
5. Εισιτήρια πλοίων σε 4κλινες καμπίνες με W.C. (ΑΒ4).
6. Αρχηγό - Συνοδό
7. Ασφαλιστική κάλυψη αστικής ευθύνης.

ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

1. Εισόδους σε αρχαιολογικούς χώρους και σε Μουσεία.
2. Το Βαπορέτο της ΒΕΝΕΤΙΑΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

1. Διαφορά δίκλινης καμπίνας εσωτερικής ΑΒ2 τιμή κατ' άτομο 45 euro A/R
2. Διαφορά μονόκλινου: 150 euro

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
κ. Σπυροπούλου Ρούλα
Τηλ.: 210 6456301 & 6973465462

ΚΕΡΑΚΙ ΣΤΗ ΔΕΗ!

Γράφει η Αγγελική Ζολώτα-Κούσουλα
φιλόλογος

(Μετά το 1997 πήγα καλεσμένη με τα βιβλία μου σε πολλά σχολεία. Εδώ μια ιστορία από τις επισκέψεις μου αυτές. Μπορεί η ηρωίδα να κατάγεται από την περιοχή του Παρνασσού...)

Εκείνη τη σχολική χρονιά (1998-99) οι Σύλλογοι με υποδέχονταν ως πολύ γνωστή πλέον.

— Τώρα που διαβάσαμε το "Δρόμο των Σχολείων" νιώθουμε σαν να σας γνωρίζουμε από πάντα! μου έλεγαν.

Δέκα με έντεκα, έντεκα με δώδεκα - στην ώρα του μαθήματος - μιλούσα κι εγώ περισσότερο μ' αυτούς που είχαν κενό στο πρόγραμμά τους και κάθονταν στο γραφείο.

Καθόμασταν δίπλα-δίπλα και λέγαμε διάφορα. Άλλοι πιο πέρα διόρθωναν εκθέσεις ή πρόχειρα διαγωνίσματα.

Τον Μάιο 1997 στο Σχολείο Α, μια καθηγήτρια μικροκαμωμένη με φωτεινό μουτράκι, σοβαρή, γύρω στα 35 κάθισε δίπλα μου. Σχολίασε τα βιβλία μου, με ρώτησε διάφορα.

— Βρίσκομαι σε άσχημη φάση! μου είπε πολύ-πολύ σιγά. Έχω δύο αγοράκια, εφτά και έντεκα χρονών και παίρνω διαζύγιο.

Μου είπε κι άλλα, διάφορα, πάνω σ' αυτό το βάσανο. Εγώ τι να της έλεγα.

— Κρίμα! είπα. Χαλεπόν εστί το συζήν. (Δύσκολη η συμβίωση).

Ήταν χλωμή, αδύνατη, κουρασμένη, άκεφη. Άνοιξη 1999 κι εγώ στο ίδιο σχολείο με την "Ελιά" και μερικά απ' τα προηγούμενα βιβλία μου.

Πάλι κοντά μου η κυρία Ρ. Τώρα όμως έλαμπε.

— Πώς είσαι; τη ρωτώ.

— Πολύ καλά! εκείνη με χαμηλή φωνή, να μην ακούγεται από τους συναδέλφους που πήγαιναν, έρχονταν, κουβέντιαζαν, κ.λ.π. Την κοίταζα!

— Μου συνέβη κάτι απίθανο, τρελό! όλο χαρά αυτή, ψιθυριστά σχεδόν.

— Τι έγινε; εγώ.

— Σας είχα πει πρόπερσι για το διαζύγιο. Μια μέρα είχε οριστεί συνάντηση με το δικηγόρο, η υπόθεση έφτανε στο τέλος της... Έρχεται ο άντρας μου στο σπίτι - τα παιδιά σχολείο- ήμασταν χώρια ένα χρόνο... "Να έχουμε και τα τάδε χαρτιά μαζί μας!" μου είπε. "Κάπου εδώ τα έχω..." Σοβαροί, αμίλητοι και οι δυό... Παίρνω ότι χρειαζόμασταν, παίρνω τα κλειδιά, τραβάω την πόρτα, αυτός καλεί το ασανσέρ, τέταρτος όροφος. Γρου - γρου - γρου... μπαπ!

Σκοτάδι, κόπηκε το ρεύμα!

— Και μετά;

— Κινητά τηλέφωνα τότε δεν είχαμε. Και στη μικρή πολυκατοικία μας - εφτά διαμερίσματα - έλειπαν όλοι στις δουλειές τους.

Φωνάξαμε, χτυπήσαμε. Κανένας! Ακουμπήσαμε στα τοιχώματα, σκυμμένα τα κεφάλια, τα μάτια χαμηλά... Ευτυχώς η καμπίνα κάπου ανάμεσα και έτσι έμπαινε λίγο φως από το κρύσταλλο...

Ύστερα από μισή ώρα, κόντευα να πέσω κάτω.

"Και τώρα τι κάνουμε;"

"Θα περιμένουμε..." σε μεγάλη αμηχανία και οι δύο.

Περνάει άλλη μισή ώρα, έκλεισα τα μάτια, ακούμπησα το κεφάλι πίσω, έγειρα στο πλάι τα χέρια σταυρωμένα.

...Μπαμ! ένα φιλί στο λαιμό, δύο μπράτσα μ' αγκαλιάζουν μ' όλη τους τη δύναμη.

"Είσαι τόσο γλυκιά... Γέννησες τα παιδιά μου... Ήμασταν μαζί δέκα χρόνια... Ορκίζομαι, δεν θα σε ξαναπικράνω, συγχώρεσέ με για το κακό μου φέρσιμο. Είδα τι σημαίνει να ζω μακριά από τα παιδιά μου και από σένα... Τι έχανα! Εσύ είσαι η μοίρα μου! Δεν θα χωρίσουμε ποτέ..."

Κι από τότε είναι τόσο στοργικός, που όλα τα άσχημα ξεχάστηκαν. Και πάνω απ' όλα συνήλθαν και τα παιδιά, που η δυστυχία τους ήταν για μένα το κύριο, το μεγάλο βάσανο. Κι εγώ την κοίταζα άναυδη.

— Πρώτη φορά της λέω, ακούω τέτοια περίπτωση. Και η διακοπή του ρεύματος, ευτυχώς κράτησε πολύ. Κράτησε δύο ώρες!

— Αχ, θεέ μου! είπα, τι ιστορία είν' αυτή;

— Από τότε, λέει, τα βράδια καθόμαστε στον καναπέ αγκαλιασμένοι, σβήνω για λίγο τα φώτα...

Κι ανάβω κεράκι στη Δ.Ε.Η.!!!

Μακεδονία ξακουστή

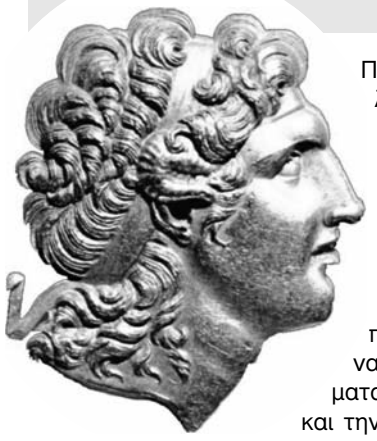

Πάλι στο στόχαστρο των εξελίξεων στα Βαλκάνια το όνομα των Σκοπίων, με σκοπό να σφετεριστούν την ονομασία της Μακεδόνισσας ελληνικής αρχέγονης γης.

Πάλι οι πλαστογράφοι και οι **"παραποιούντες"** την ελληνική ιστορία ανθέλληνες προσπαθούν να πλήξουν και να διαστρεβλώσουν τα πράγματα εις ό,τι αφορά την ιστορία και την ονοματολογία της αρχέγονης κοιτίδας των Ελλήνων. Αλλά δεν είναι δυνατόν να μείνουμε απαθείς και άπραγοι τούτους τους χαλεπούς καιρούς, με την εφαρμογή των μυστικών και παρανοϊκών επιταγών της Νέας Τάξης Πραγμάτων.

Εγερθείτε Έλληνες.

Φτάνει πια η ραθυμία και η εθνική απραξία.

Πάλι οι επίβουλοι εχτροί μηχανεύονται

δόλια πράγματα για τη γλυκιά μας πατρίδα!

Πριν από 16-17 χρόνια, όταν εμπνεύστηκα και έγραψα τον «Ύμνο στη Μακεδονία» οραματίστηκα και σοφίστηκα και στοχάστηκα κάποια πράγματα τα οποία αποτύπωσα στην ποιητική μου αυτή Υμνωδία, που περιλαμβάνει 700 περίπου στίχους και εκδόθηκε με βυζαντινή γραφή, δια χειρός Αθ. Τσουκνίδα από τον εκδοτικό οίκο Στέφανος Βασιλόπουλος, Ιπποκράτους 6, Αθήνα!

Απόσπασμα α' ραψωδίας

(Το ποίημα περιέχει 6 ραψωδίες)

Κόρη ηρωίδα κι όμορφη και θαλασσοφιλούσα
πρασινοβουνοστόλιστη και λιμνοκεντημένη
με τα στολίδια τα χρυσά... τα χιλιοσμιλευμένα
του Δευκαλίωνα πιστή και γνήσια κορασίδα
Μακεδονία μου ένδοξη, καμάρι της Ελλάδας!

Σαν σε θωρώ ν' απλώνεσαι γιγάντια κι ωραία
απ' του Ολύμπου τις κορφές - πανώρια δωροθέα -
και ν' ακουμπάς την πλάτη σου σ' όμορφ' ακουμπιστήρια
Πίνδο, Ροδόπη κι Όρβηλο και Βόρα - φυλαχτήρια -
απ' τους ανέμους του Βοριά π' όλο λυσσομανάνε
και τ' ανατολικά γυπιά που σε κρυφοκοιτάνε...
σε προσκυνώ Μακεδονία, γλυκιά μου βορειο-Ελλάδα!

Σε κάθε τόπο σου όμορφο, σε κάθε σου ακρογιάλι
στα ένδοξά σου τα βουνά, τους λόγγους, τα φαράγγια
στις πρασινοραχούλες σου τις θαλασσοβλεπούσες
όπου βρεθώ κι όπου σταθώ, όπου κι αν λιμενίσω
βλέπω παντού χαράς χορό, χορό από κορασίδες
που ψάλλουν άσμα ελληνικό μέσ' από τους αιώνες
και με μαντίλι θεϊκό κρατά η μια την άλλη!

Πρώτη η θεά η Αθηνά, μετά η Αφροδίτη,
μετά η Εστία, η Άρτεμη, η Ήρα, η Βεργίνα,
η Σαλονίκη η όμορφη, η Πέλλα τ' Αλεξάνδρου,
Στάγειρα και Ποτείδαια, Όλυνθος, Πολυγύρι,
το Δίο κι η Ιερισσός, Χαλκιδική κι Αγιάθως,
χορεύουν ατελεύτητα εν μέσω των αιώνων
και στέλνουν τα μηνύματα - ω θείο πανηγύρι -
πως η ελληνική ψυχή εδώ χτυπάει πάντα...
χτυπάει και γλεντοκοπά και τρέχει μεθυσμένη
πλέκοντας διαχρονικά το ιστορικό της άσμα!
"Έλληνα, ξύπνα κι άφησε τη στερνοραθυμιά σου
νουθέτησε προσεχτικά τα ηρωικά παιδιά σου·
ξύπνα από το λήθαργο, η Πατρίδα κινδυνεύει
στη Μακεδονική μας γη, πάλι η λαχτάρα οδεύει...
Ποια μοίρα τάχα βάσκανη στο μάτι σ' έχει βάλει
κι όλο σ' επιβουλεύεται και σε κρυφοκοιτάζει;
Ποιος Οβριός καραδοκά κι' όλο ξωβέργια στήνει
για να σε φέρει ανέμελη στου στρόβιλου τη δίνη...
Μακεδονία μου όμορφη, λεβεντογέννα χώρα
ξάγρυπνη μείνε κι έτοιμη σε κάθε δύσκολη ώρα!
Φτάνει η Ελλάδα σύμπασα, σύμπαντα τα παιδιά σου
εγείρονται και στέργουνε την όμορφη αγκαλιά σου,
να φράξουνε τα σχέδια των δόλιων εκείνων
- που σε επιβουλεύονται - των φαύλων ανθελλήνων..."

Πώς να σταθώ νωχελικός και απαθής πολίτης
σ' αυτά τα βρωμοξώβεργα που στήνει ο κάθε αλήτης
ο προαιώνιος οχτρός της όμορφης φυλής μας
αυτός που επιβουλεύεται την ήσυχη ζωή μας
αυτός που αιώνια μισεί τη δόξα του Ολύμπου
ο τυμβωρύχος ο οχτρός, ο υβριστής του θείου,
του νάματος των Χριστιανών - της ορθοδόξου πίστης -
τ' όπιου τ' ανθελληνικού ο διαρκής ο χρήστης
ο εντός κι εκτός Ελλάδας μας, ο Μεττερνιχοφόρος,
γενήτω - κάθε Έλληνας - κι ένας ροπαλοφόρος·
χτυπάτε τον αντίχριστο με θεϊκό κοντάρι,
καρφώστε τον στην κεφαλή... του Μυροβλύτη η χάρη
του Δημητρίου τ' άγιου, πάντα είναι μαζί μας
αυτή η μοίρα σου Έλληνα, η μοίρα της Φυλής μας!

Τα σπλάχνα σου στα έγκατα, γη της Μακεδονίας
τα κρυφοεπιβουλεύονται οι οχτροί μετά μανίας
κι οθωμανοσιωνιστικό τόξο δημιουργούνε
ολόγυρά σου και ποθούν σε σχίσμα να σε δούνε
από τ' ατόφιο σώμα σου το ελληνοδεμένο
που η εκατονταχιλιόχρονη μοίρα σου έχει πλεγμένο!...

Και ως ιππεύει εμού η ψυχή στης θύμησης τα άτια
και περπατά περήφανη στα ελληνομονοπάτια,
ορμά ολυμποθεϊκή φλόγα - ζεστό καμίνι -
σκύβει κι αργογλυκοφιλεί τα τόπια σου τα μύρια·
τόπια ηλιοπερίχυτα... γλυκιά Μακεδονία
Φιλίππου χώρα ελληνική, Αλέξανδρου ορμητήρια!...
Και τα φιλά μ' αγνή στοργή, σαν τη γλυκιά μανούλα
σ' άλλα το δάκρυ ομιλεί, σ' άλλα χτυπά η καρδούλα
σ' άλλα μυριανασταίνεται η θεία ψυχή τ' Ολύμπου
κι ακούγεται μυριόστομη η κραυγή του κάθε τύμβου:
Εδώ η ψυχή του Έλληνα, εδώ η Μακεδονία
εδώ του Δευκαλίωνα η φύτρα η ανθρωποθεία!
Του Προμηθέα το θείο φως ολόγυρά σου θάμβει
τ' Αριστοτέλη η άφθαστη η γνώση αιώνια λάμπει...
Κι εγώ... βουβός προσκυνητής - ποιητικό βλαστάρι -
της Ρούμελης, σε προσκυνώ θείο προσκυνητάρι
Μακεδονία μου όμορφη
Ολυμπογέννα terra!...

Κριτική του **Κώστα Μπιλίρη**, λογοτέχνη και θεατρικού συγγραφέα, ηθοποιού που γράφτηκε για τον Ύμνο της Μακεδονίας.

«Αναμφίβολα ο ποιητής του Ύμνου της Μακεδονίας Π.Ρ. διεκδικεί μια θέση ανάμεσα στους Μακεδονολάτρες και την κερδίζει επάξια.

Ψυχικό ξέσπασμα, φιλοπατρίας βλαστάρι είναι τούτο το έμμετρο πόνημα του ποιητή, δασκάλου, που τον γνώριζα από μαθητή Γυμνασίου και τον ξαναβρίσκω το ίδιο κεφάτο, δημιουργικό, ασυμβίβαστο με το χρόνο, φλογερό πατριώτη, υπέρμαχο των αξιών του Έθνους μας και της Ορθόδοξης Πίστης! Προσκυνητής της Μακεδόνισσας γης ο Π. Ρίζος και απολογητής της ελληνικότητάς της, δείχνει να ξέρει καλά τη γεωγραφία της!

Περπατάει στα μονοπάτια της, οριοθετεί, καταγράφει και προβάλλει μακεδονοτόπια, διασχίζει τους κάμπους της, δρασκελά τις ραχούλες της σκαρφαλώνει στα βουνά της, ξεδιψάει στις πηγές της, φλογίζεται από τον ήλιο της, λούζεται στις λίμνες και τις ακρογιαλιές της!

Ξέρει καλά και την ιστορία της.

Την πορεία της στο χρόνο, τους αγώνες και τις ματωμένες προσπάθειές της να κρατηθεί

ελληνική, ακλόνητη και αλώβητη!

Ναι, τούτος ο ποιητής μοιάζει να ξέρει πολλά.

Να ξέρει και να νιώθει.

Να νιώθει και να δονείται...

Να δονείται και να οργίζεται.

Να οργίζεται και να ξεσπάει, να ξεσπάει και να τραγουδάει σε ιαμβικό δεκαπεντασύλλαβο, που δεν του είναι πάντα χρήσιμη η ομοιοκαταληξία.

Κάθε στίχος του κι ένα επιχείρημα.

Κάθε φράση κι ένα επιφώνημα θαυμασμού για τούτη την ελληνίδα ΧΩΡΑ.

Κάθε λέξη και μια ακονισμένη σάρισα στραμμένη εναντίον **"δολίων και φαύλων ανθελλήνων".**

Επί πλέον γνώστης της γλώσσας μας και σμιλευτής του λόγου μας, προκαλεί με τις λεκτικές συνθέσεις του και τις ηχοδομημένες κατασκευές του!

Φίλοι Μακεδονομάχοι παρακαλώ σας.

Σε κάποια παρέλαση μαζί με τα τιμημένα λάβαρα του αγώνα σας, κρατήστε -ένας σας- στα χέρια του και τούτο το βιβλίο.

Είναι κι αυτό ένα μικρό λάβαρο, μια ακόμη προσπάθεια για την όμορφη Μακεδονία μας».

Χαίρε τέκνον της Ελλάδας Ανδρόνικε που ανακάλυψες τον τάφο του Φιλίππου με όλα τα ευρήματα της Βεργίνας!

Σχόλιο

Γυαλιστερά και... γλιστερά

Νανά Κουντούρη*

Η ηλικία της αθωότητας. Αλήθεια πόσο πίσω στο χρόνο πρέπει να αναδράμουμε για να βρούμε τον κήπο με τα μοσχοβόλα λουλούδια της τρυφεράδας που πρέπει να χαρακτηρίζει τα παιδιάστικα χρόνια; Όλα αλλάζουν. Οι εποχές, εμείς, τα παιδιά. Όχι πως δεν θα βρούμε σε μυστικούς κήπους αθώα μάτια και ψυχούλες αμόλυντες. Μιλάμε για όσα φαίνονται στον καιρό μας και συχνά μας τρομάζουν. Ίσως γνωρίζουμε ποιοι φταίνε και τι φταίει.

Θάταν παράλογο να απαιτούσαμε τα παιδικά παιχνίδια να είναι ακόμα οι «πλαγγόνες» του παλιού καιρού για τα κορίτσια (και για τα αγόρια τα τσέρκια, οι βόλοι, τα πρωτόγονα ξύλινα αλογάκια). Κι όμως, με τη βοήθεια, της φαντασίας, όλα γίνονταν παραμυθένια. Μας έδιναν χαρά πραγματική. Σήμερα «προοδεύσαμε» πολύ. Οι μοδάτες κούκλες, πρόωρη εισαγωγή για τη μόδα των μικρών κοριτσιών. Και τα καταστήματα παιδικών ρούχων ακολουθούν κατά πόδας τις επιταγές των οίκων μόδας, σημειωτέον με μπόλικο κιτς-στάιλ και υψηλές τιμές. Η επιθυμία να είναι ωραίες ξεκινάει πολύ νωρίς. Πρότυπα, οι «μοντέλες» των ΜΜΕ. Το σύνδρομο της υπερκατανάλωσης καλύπτει τα πάντα. Ο τρόπος ζωής που επιβάλλεται στα παιδιά, είναι τουλάχιστον ύποπτος, αν το σκεφτούμε καλά.

Τα σημερινά «νυμφίδια» έχουν στη διάθεσή τους ακόμα και καλλυντικά. Πλήθος ουσίες που απειλούν να βλάψουν το τρυφερό παιδικό δέρμα κι όχι λιγότερο την ψυχή. Σκιές ματιών σε έντονα χρώματα, κραγιόν κατακόκκινα, πράσινα μπλεκ, μέικ απ. Πολυτελείς όσο και πανάκριβες κασετίνες. Όλα τάχει ο μπαξές. Ακόμα και πρόσθετα νύχια σε διάφορες αποχρώσεις. Επώνυμα παιχνιδάδικα που «σέβονται τον εαυτό τους» δεν παραλείπουν τίποτα. Ράφια γεμάτα καλλυντικά που γυαλοκοπάνε και προκαλούν. Επάνω στα κουτιά υπάρχουν βέβαια οι ονομασίες των συστατικών για κάθε είδος. Λατινικές και ακατανόητες για τον μη ειδικό. Αναγράφουν επίσης ότι τα προϊόντα σχεδιάσθηκαν ως ασφαλή και αβλαβή. Μας λένε επίσης να μην χρησιμοποιούνται από παιδιά κάτω των 3 ετών. Συνιστώνται όμως για εξάχρονα και άνω. Μας λένε ακόμα ότι «συνιστάται προσοχή και επιτήρηση». Σε περίπτωση αντίδρασης - άρα υπάρχει τέτοιο ενδεχόμενο - να διακοπεί αμέσως η χρήση. Και το σλόγκαν, σε κάθε κασετίνα: «Γίνετε ωραίες με μοντέρνα προϊόντα».

Έτσι λοιπόν προετοιμάζονται οι επίδοξες καλλονές, εξάχρονες και άνω, για την πασαρέλα της γειτονιάς. Το κακό είναι ότι πολλές μητέρες ενδίδουν. Να πούμε «ου γαρ οίδασι τι ποιούσι;»

Σημειωτέον ότι τα αναφερόμενα «φρούτα» έχουν προέλευση την Κίνα. Και αυτό τουλάχιστον είναι πασίγνωστο, ότι οι Κινέζοι δεν μας έχουν συνηθίσει σε «καθαρά» προϊόντα της αγοράς.

Προχωράμε λοιπόν, στην άλωση της παιδικής ψυχής. Που θα βγάλει; Μια ματιά στην κοινωνική σήψη, λίγο περισσότερη και βαθύτερη σκέψη και γνώση, προπαντός γνώση. Κι ίσως περισώσουμε ό,τι μπορεί ακόμα να σωθεί.

**** Η Νανά Κουντούρη είναι συντ/χος φιλόλογος καθηγήτρια, γράφει ποίηση, λογοτεχνικά κείμενα και κριτικές βιβλίων, ενεργό μέλος του Συλλόγου Λογοτεχνών Φθιώτιδας και γράφει αστα-μάτητα στην εφημερίδα "Δρυάς".***

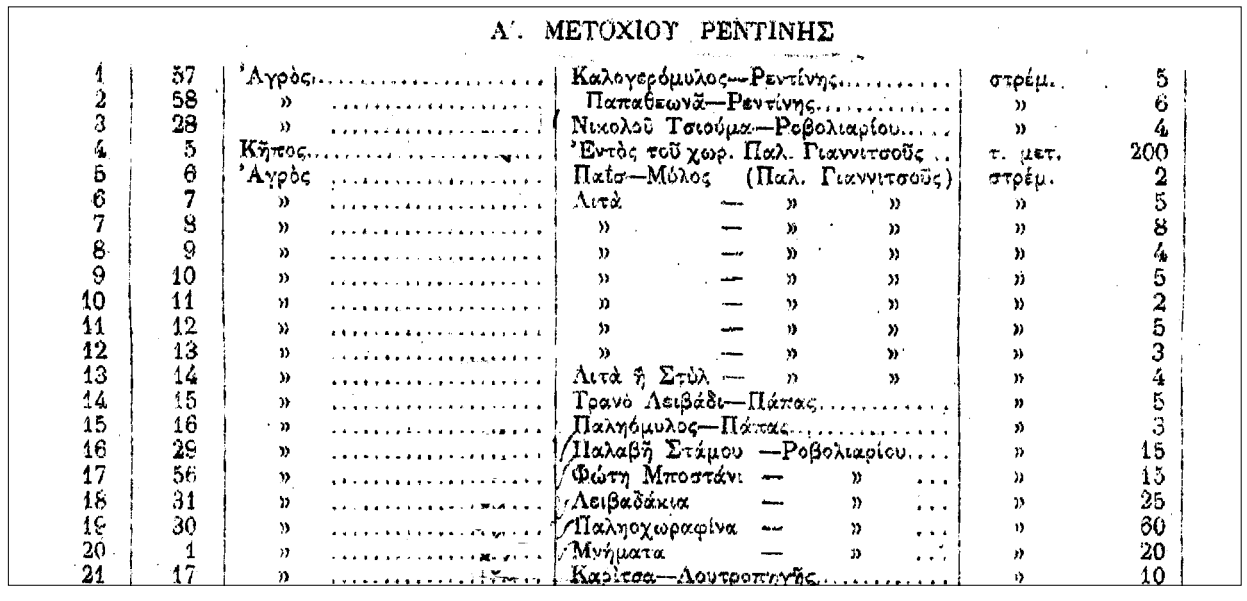

Α'. ΜΕΤΟΧΙΟΥ ΡΕΝΤΙΝΗΣ

1	57	Ἀγρὸς	Καλογερόμυλος—Ρεντίνης	στρέμ.	5
2	58	»	Παπαθεωνᾶ—Ρεντίνης	»	6
3	28	»	Νικολοῦ Τσιούμα—Ροβολιαρίου	»	4
4	5	Κῆπος	Ἐντὸς τοῦ χωρ. Παλ. Γιαννιτσοῦς	τ. μετ.	200
5	6	Ἀγρὸς	Παΐσ—Μύλος (Παλ. Γιαννιτσοῦς)	στρέμ.	2
6	7	»	Λιτὰ — » »	»	5
7	8	»	» — » »	»	8
8	9	»	» — » »	»	4
9	10	»	» — » »	»	5
10	11	»	» — » »	»	2
11	12	»	» — » »	»	5
12	13	»	» — » »	»	3
13	14	»	Λιτὰ ἢ Στύλ — » »	»	4
14	15	»	Τρανὸ Λειβάδι—Πάπας	»	5
15	16	»	Παληόμυλος—Πάπας	»	3
16	29	»	Παλαβῆ Στάμου —Ροβολιαρίου	»	15
17	56	»	Φώτη Μποστάνι — »	»	15
18	31	»	Λειβαδάκια — »	»	25
19	30	»	Παληοχωραφίνα — »	»	60
20	1	»	Μνήματα — »	»	20
21	17	»	Καλίτσα—Λουτροπηγῆς	»	10

Σταχυολογήματα από το βιβλίο

«Πόλεις και χωριά στο πέρασμα του χρόνου 1833-2007», εκδόσεις Καρπούζη, σελ. 288

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΔΗΜΟΙ ΤΟΥ ΛΕΚΑΝΟΠΕΔΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ: Αποσπάστηκε το 1925 από τον Δήμο Πειραιά ως Κοινότητα και έγινε Δήμος το 1946. Το όνομα το οφείλει στην εκκλησία του Αγ. Ιωάννου Ρέντη, που ανήκε στην κτητορική οικογένεια των Ρέντη. Τον 14ο αι. ο νοτάριος Δημ. Ρέντης εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και βοήθησε τους Καταλανούς εναντίον του Νέριου Ατζαγιόλι. Ως ανταμοιβή πήρε κτήματα στην περιοχή του Ελαιώνα και η περιοχή πήρε το όνομα Ρέντης.

ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Έκταση 5.000 στρ. κάτοικοι 65.914. **Μπραχάμι** από τον Εβραίο ιδιοκτήτη Αβραάμ (Αβράμη, Μπραάμη, Μπραχάμι), ή από τον Τούρκο Μπραχάμ Πασά. Επί Τουρκοκρατίας λίγοι κάτοικοι απ' τα Μέθανα. Το 1925 έγινε κοινότητα Μπραχαμίου και είχε και το Κατσιπόδι (Δάφνη). Το 1947 Κοινότητα Αγ. Δημητρίου (απ' την παλιά εκκλησία). Το 1963 Δήμος. Συνοικίες: Ανθέων. Ασύρματος, Άνοιξη, Εθν. Αντίστασης, Ελιά, Μοναστήρι, Σαρωνικός, Σούλι, Τσουκάλι, Κοψαχείλα.

ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ: Είχε 5.900 στρ. και 38.196 κατοίκους. Στην αρχαιότητα λεγόταν Δήμος Αλιμούντος της Λεοντίδας φυλής, πατρίδα του Θουκυδίδη. Κωλιάς Άκρα, ο Άγιος Κοσμάς. Το όνομα απ' το φυτό άλιμος=αρμυρήθρα. Το 1927 έγινε Κοινότητα Καλαμακίου, το 1968 Δήμος Αλίμου. Συνοικίες: Αμπελάκια, Αναπήρων, Καλαμάκι (το όνομα από κάποιο καλαμιώνα), Άνω Καλαμάκι, Εκτελωνιστών, Εφοριακών, Κεφαλλήνων, Κυθηρίων, Πανί (απ' το θεό Παν-Πανείον, Πάνιον, Πανί) και Τράχωνες (άγονη, βραχώδης περιοχή, στην αρχαιότητα δήμος Ευωνύμου).

ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ: Στην αρχαιότητα λεγόταν Δήμος Αθμονέων (Αμαρύσιον Άθμονον). Το όνομα απ' την Αμαρυσία Αρτέμιδα. Η κεραμική τέχνη διδάχτηκε στο Μαρούσι από τεχνίτες απ' τη Σίφνο. Το Μαρούσι πατρίδα του Μαραθωνοδρόμου Ολυμπιονίκη Σπ. Λούη και του Δημάρχου Αθηναίων Κ. Κοτζιά. Το 1925 έγινε Κοινότητα και το 1943 Δήμος με τις συνοικίες: Ανάβρυτα (Αναβρυτά, άφθονα νερά. Εκεί βρίσκεται το κτήμα Συγγρού 1.000 στρ.), Ν. Λέσβος, Παράδεισος, Ν. Φιλοθέη, Πολύδροσος. Παλιά τοπωνύμια Σωρός και Πήλικας (απ' τον αρχαίο Δήμο Πήλικες της Λεοντίδας φυλής).

ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ: Έκταση 4.100 στρ., κάτοικοι 58.640.

Στην αρχαιότητα ήταν τμήμα του Δήμου Βατής (σημερινά Πατήσια) και στην Ομορφοκκλησιά ήταν ο δήμος Περγασή. Το βουνό **Αγχεσμός** μετά το 1456 ονομάστηκε **Τουρκοβούνια**, επειδή στρατοπέδευαν Τούρκοι. Το όνομα Γαλάτσι προήλθε από τον κτηματία **Γαλάκη-Γαλάτση.** Οι πρώτοι κάτοικοι μετά το 1905 ήταν Ναξιώτες που δούλευαν στα λατομεία του Γαλατσίου (λειτουργούσαν απ' το 1850). Κτήμα **Λάμπρου Βεΐκου** (αξιωματικός που σκοτώθηκε στη μάχη του Ανάλατου το 1827, εγγονός του Λάμπρου Βεΐκου).

Το 1954 έγινε Κοινότητα και το 1964 Δήμος. **Συνοικίες: Κρητικά, Περιβόλια ή Ναξιώτικα, Καραγιαννέϊκα** (απ' τον κτηματία Καραγιάννη), **Ακτημόνων, Μενιδιάτικα, Πανόραμα, Λαμπρινή** (το όνομα προς τιμήν του Σουλιώτη αγωνιστή Λάμπρου Βεΐκου.

ΔΗΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ: Έκταση 25.400 στρ., κάτοικοι 79.842. Εκεί ήταν ο αρχαίος Δήμος Αιξωνής. Το όνομα από τον μυθικό ήρωα Αίξονα ή επειδή οι κάτοικοι ασχολούνταν με τη γιδοτροφία (αιξωνή=γιδοπάζαρο).

Μετά την απελευθέρωση τα τουρκικά κτήματα περιήλθαν στον Ανδρέα Λουριώτη και κατόπιν στον Θόδωρο Κομνηνό. Η περιοχή λεγόταν **Άνω και Κάτω Πυρναρή.** Ο κτηματίας **Κώστας Καραπάνος** στα τέλη του 19ου αι. αγόρασε μεγάλες εκτάσεις απ' τους κληρονόμους Κομνηνού και εγκατέστησε πολλές οικογένειες για την καλλιέργεια των κτημάτων του. Το 1900 στην περιοχή ήταν το εκκλησάκι του Αγ. Κων/νου και ένα χάνι. Το 1920 έγινε ο πρώτος μικρός οικισμός και αργότερα εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες απ' τη Μ. Ασία. Στις αρχές του 20ού αι. ονομάστηκε **Γλυφάδα** από το γλυκό-υφάλμυρο νερό των πηγαδιών της. Το 1926 έγινε Κοινότητα και το 1943 Δήμος Ευρυάλης μαζί με το Ελληνικό. Το 1945 έγινε ανεξάρτητος Δήμος με τις συνοικίες: **Αιξωνή, Άνω Γλυφάδα, Εργατικών Στελεχών, Πανιωνία** (πρώτοι οικιστές πρόσφυγες από την Ιωνία), **Πυρνάρι** (απ' τα πολλά πουρνάρια), **Τερψιθέα και Ν. Ευρυάλη** (το όνομα από την μυθολογική κόρη του Μίνωα ή μία από τις Γοργόνες).

ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ: Αποσπάστηκε από το Δήμο Πειραιά το 1950 και έγινε Κοινότητα και το 1951 έγινε Δήμος. Το όνομα από το αρβανίτικο ντραπ=ρέμα + Τσώνης (κτηματίας της περιοχής). Ντραπ + Τσώνη=Δραπετσώνα. Άλλη εκδοχή από παραφθορά του αρχαίου ονόματος ενός από τους 3 λόφους του αρχαίου Πειραιά και άλλη εκδοχή από τους δραπέτες των φυλακών που κατέφευγαν στην έρημη τότε περιοχή. Στην περιοχή πιθανόν να ήταν ο αρχαίος δήμος Θυμοιταδών, τμήμα του Πειραϊκού τετρακώμου. Στους νεότερους χρόνους λέγονταν Βούρλα, από τα βούρλα που φύτρωσαν στις προσχώσεις που έγιναν προς τη θάλασσα. Εκεί βρισκόταν ο αρχαίος «λιμήν των Φωρών» δηλ. των Κλεφτών, γι' αυτό λέγονταν και Κλεφτολίμανο. Αποσπάστηκε από τον Δήμο Κερατσινίου ως κοινότητα το 1950 και το 1951 έγινε Δήμος.

ΔΗΜΟΣ ΕΚΑΛΗΣ : Έκταση 4.300 στρ., κάτοικοι 5.378. Αρχαίος δήμος Εκάλης της Λεοντίδος φυλής. Το όνομα από τη γριά Εκάλη, που φιλοξένησε το Θησέα, όταν πήγαινε στο Μαραθώνα να σκοτώσει τον ταύρο. Όταν επέστρεψε απ' το Μαραθώνα η γριά είχε πεθάνει και ο Θησέας ίδρυσε το ιερό του Εκαλίου Διός και ονόμασε την περιοχή Εκάλη. Το 1922 χτίστηκαν τα πρώτα σπίτια από μέλη της Ανώνυμης Οικοδομικής Εταιρίας Εκάλης. Η ιδέα για τη δημιουργία του προαστίου ήταν του φυσιολάτρη Σπήλιου Αγαπητού. Το 1929 προσαρτήθηκε στη θέση Φασίδερη, ο οικισμός του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Προσωπικού εφημερίδων Αθηνών. Φασίδερη απ' το επώνυμο του κτηματία Φάσης + ντερί (=τουρκικα κτήμα). Το 1928 έγινε Κοινότητα με τις συνοικίες Δημοσιογραφικά και Άνω Εκάλη.

ΔΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ: Έκταση 8.500 στρ., κάτοικοι 75.295. Το 1902 ο Ι. Ζωγράφος (1844-1927) οικονομολόγος-βουλευτής με το κόμμα του Θ. Δεληγιάννη αγόρασε μεγάλη έκταση από τη χήρα Βουρνάζου και το 1919 χτίστηκαν τα πρώτα σπίτια, τα οποία πουλούσε με δόσεις με 112 δρχ. το μήνα. Η περιοχή πήρε τ' όνομά του. Το 1929 ήταν περίπου 100 σπίτια. Από τους πρώτους κατοίκους (απ' την Ανδρίτσαινα) χτίστηκε ξύλινος ναΐσκος του Αγ. Θεράποντα (σήμερα μεγαλοπρεπής ναός). Στο νοσοκομείο Συγγρού υπήρχε το ρέμα Χουσεΐν μπέη, τώρα δεν υπάρχει. Το 1929 έγινε κοινότητα με (πρώτο) πρόεδρο τον **Σωτήρη Ι. Ζωγράφο (γιο του Ι. Ζωγράφου)** μέχρι το 1947 και μετά Δήμαρχο (1948-1953), 24 συνεχή χρόνια. Το 1947 έγινε Δήμος με τις συνοικίες: **Γουδί** (ήταν εξοχική περιοχή, όπου γίνονταν στρατ. ασκήσεις), **Άνω Ιλίσια** (Κουπόνια), **Ιλίσια** (απ' την κοίτη του Ιλισού που ξεκινούσε απ' τις πηγές στην Αγ. Ελεούσα) και **Πανεπιστημιούπολη.**

ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗΣ: Έκταση 12.700 στρ., κάτοικοι 76.222. Είναι τμήμα του αρχαίου δήμου Ευωνύμου. Το 1890 ήταν το μικρό χωριό **Καράς** γύρω απ' το εκκλησάκι του Αγ. Νικολάου. Το 1920 το κτήμα του Καρά πουλήθηκε στον Αλ. Νάστο. Οι πρώτοι κάτοικοι ήταν πρόσφυγες από Σμύρνη και Κωνσταντινούπολη. Το 1924 η Ελληνική Εταιρεία Αστικών και Αγροτικών Συνοικισμών Δρανδάκης-Πάγκαλος & Σια αγόρασε απ' το Νάστο 1030 στρ. οικοπεδοποιήθηκε η περιοχή και ονομάστηκε **Ηλιούπολη**, απ' την Ηλιούπολη της Αιγύπτου, όπου είχε σπουδάσει ο Δρανδάκης και ήταν δική του ιδέα για την ονομασία. Οι πρώτοι κάτοικοι ήταν κυρίως Λευκαδίτες. Η περιοχή Λόφος Γερμανού πήρε το όνομα από ένα Γερμανό, που είχε σπίτι πριν το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Το 1928 έγινε Κοινότητα (αποσπάστηκε απ' την Κοινότητα Αγ. Δημητρίου) και το 1963 Δήμος.

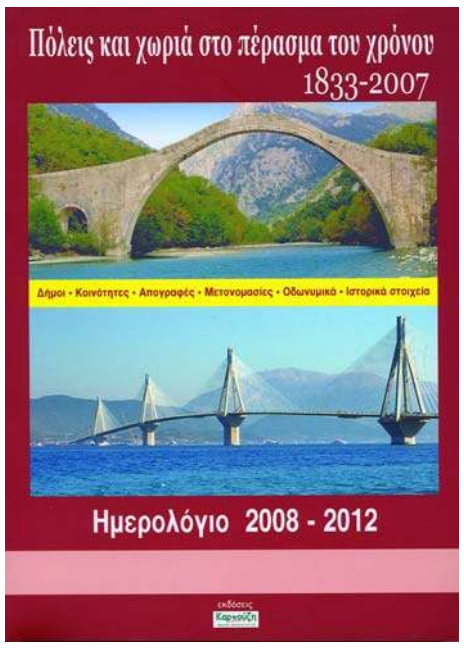

Αυτά και άλλα πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία περιέχονται στο βιβλίο «**Πόλεις και χωριά στο πέρασμα του χρόνου 1833-2007».**

Το βιβλίο μπορείτε να προμηθευτείτε από τις εκδόσεις Καρπούζη, Θεοδοσίου 23 Ίλιον, Τ.Κ. 13121, τηλ. 210 2619003 ή με αντικαταβολή στην πιο πάνω διεύθυνση.

ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

1 Απριλίου

1821: Ο τουρκικός όχλος της Κωνσταντινούπολης σφάζει ανηλεώς τους Έλληνες στην εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής (Κυριακή των Βαΐων).
1912: Ο Κωνσταντίνος Τσικλιτήρας καταρρίπτει το παγκόσμιο ρεκόρ στο μήκος άνευ φοράς, με 3 μέτρα και 47 εκατοστά, κατά τη διάρκεια του Πανελλήνιου Πρωταθλήματος που διεξάγεται στο Παναθηναϊκό στάδιο.
1967: Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος δέχεται σε ακρόαση τους πολιτικούς αρχηγούς για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ο Γεώργιος Παπανδρέου τον προειδοποιεί: «Είμαι γέρος και δεν θα ζήσω πολλά χρόνια ακόμα. Αν η μεγαλειότητά σας συνεχίσει στην ίδια κατεύθυνση, θα καταλήξετε να μην είστε βασιλιάς της Ελλάδας».
1902: Γεννιέται η Μαρία Πολυδούρη, ποιήτρια από την Καλαμάτα, γνωστή και από το δεσμό της με τον Κώστα Καρυωτάκη.
1947: Πεθαίνει ο Γεώργιος Β', Βασιλιάς των Ελλήνων, παππούς του Κωνσταντίνου.
2006: Πεθαίνει η Μαρίκα Μπότση, δήμαρχος Αμαλιάδας και η πρώτη γυναίκα δήμαρχος στην Ελλάδα.

2 Απριλίου

1945: Αποχωρεί από το ΕΑΜ το κύριο τμήμα της σοσιαλιστικής συνιστώσας του.
1949: Ο επιθετικός ελιγμός των ανταρτών στη Βόρεια Πίνδο σημειώνει επιτυχία και οδηγεί στην ανακατάληψη του Γράμμου.

3 Απριλίου

1821: Οι Σπέτσες επαναστατούν.
1834: Δίκη Κολοκοτρώνη και Πλαπούτα στο Ναύπλιο.
1928: Δικάζονται ο Νίκος Καζαντζάκης και ο Δημήτρης Γληνός με την κατηγορία ότι διαδίδουν ανατρεπτικές ιδέες.
1959: Στα αστικά κέντρα της Ελλάδας οι άνεργοι φτάνουν τους 110.000.
1770: Γεννιέται ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ηγέτης της Ελληνικής Επανάστασης.
1939: Πεθαίνει ο Σπυρίδων Μερκούρης, πρώην δήμαρχος Αθηναίων.

4 Απριλίου

1913: Ο ανθυπολοχαγός Εμμανουήλ Αργυρόπουλος, πιλοτάροντας ένα «Μπλεριό 11», χάνει τη ζωή του, λόγω πτώσης του αεροσκάφους του. Είναι ο πρώτος νεκρός της ελληνικής πολεμικής αεροπορίας.
1919: Το θωρηκτό Αβέρωφ εισέρχεται θριαμβευτικά στο λιμάνι της Σμύρνης. 50.000 άνθρωποι το υποδέχονται στην προκυμαία.

5 Απριλίου

1897: Κηρύσσεται ο καταστροφικός για την Ελλάδα ελληνοτουρκικός πόλεμος.
1944: Οι Γερμανοί εκτελούν 270 κατοίκους της Κλεισούρας της Καστοριάς ως αντίποινα για το φόνο δύο συμπατριωτών τους στρατιωτών.

6 Απριλίου

1941: Η ναζιστική Γερμανία επιτίθεται στην Ελλάδα και στην Γιουγκοσλαβία.
1957: Ιδρύεται η Ολυμπιακή Αεροπορία, από τον Αριστοτέλη Ωνάση, ο οποίος εξαγόρασε την κρατική ΤΑΕ.
1979: Τίθεται σε ισχύ ο κυκλοφοριακός δακτύλιος στην Αθήνα.

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Επαρχία	Δήμοι Δ.Δ.	Οικ.	Κοιν.	1940	1951	1961	1971	1981	1991	2001
Δομοκού	39			19.432	18.858	20.950	17.253	15.966	15.035	
Λοκρίδας	70			40.687	41.405	44.106	44.048	47.167	51.124	
Φθιώτιδας	165			85.323	88.059	94.979	93.241	98.862	105.115	
Σύνολο	23	185	274	2	145.442	148.322	160.035	154.542	161.995	171.274	178.771

• ΔΗΜΟΣ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ

➤ **Μακρακώμη** (Βαρυμπόπη) ....1.956 .2.374
•Αρχάνι .....586 ...477
•Ασβέστης .....279(1) ..120
•Γιαννιτσού .....935(1) ..523
•Γραμμένη .....594 ...473
•Καστρί .....334 ...504
Παλιούρι .....203 ...102
•Λιτόσελο .....531(1) 90
Αφεντικά .....132(2) 10
•Μάκρη (Μάκρυση) .....594(1) ..475
•Παλαιά Γιαννιτσού .364 ...233
•Πάππα (Μεσοχώρι) .....383 ...200
•Πλατύστομο .....534 ...432
Λουτρά 35 3
•Ροβολιάρι .....1.014(1) .299
•Τρίλοφο (Κούρνοβο) .....319 ...182
•Τσούκα .....1.012 ...628

➤ Έδρα Δήμου • Δημ. Διαμέρισμα 1η στήλη Απογραφή 1951, 2η στήλη Απογραφή 1981
(1. Απογραφή 1940 2.Απογραφή 1961 3.Απογραφή 1971 4.Απογραφή 1991) * Οικισμός του έτους 1928

Πόλεις και χωριά στο πέρασμα του χρόνου 1833-2007 - Ημερολόγιο 2009-2013

Εξαντλήθηκε η 1η έκδοση. Ετοιμάζεται η 2η έκδοση για τον Ιούνιο για να μπορέσουν οι Σύλλογοι να πουλήσουν βιβλία-ημερολόγια 2009-2013 στις πολιτιστικές εκδηλώσεις και ανταμώματα τον Ιούλιο-Αύγουστο.

Η 2η έκδοση του Ιουνίου ανοίγει μια νέα προοπτική για τους Συλλόγους, αφού στις πολιτιστικές εκδηλώσεις και τα ανταμώματα που διοργανώνουν κυρίως τον Αύγουστο ή και τον Ιούλιο, θα έχουν την ευκαιρία να πουλήσουν τα βιβλία-ημερολόγια 2009-2013 και μάλιστα πολύ πιο εύκολα, αφού θα παραβρίσκονται στις εκδηλώσεις πολλοί παραθεριστές και πολλοί κάτοικοι από γειτονικά χωριά και όσα βιβλία μείνουν απούλητα, θα έχουν την ευκαιρία να τα πουλήσουν το χειμώνα στην κοπή της πίτας, ή στη συνέλευση ή στον χορό.

Όσοι σύλλογοι ενδιαφέρονται, θα πρέπει να στείλουν τα κείμενά τους για το 16/σέλιδο και την παραγγελία τους απαραιτήτως μέχρι 31-5-2008 για την 2η έκδοση του Ιουνίου ή 31-10-2008 για την 3η έκδοση του Δεκ.

Περιεχόμενα βιβλίου: Σύσταση των Δήμων Αττικής από το 1833. Η Επαρχία Αττικής το 1853. Οι Δήμοι του λεκαν. Αττικής σήμερα. Ιστορία της Αθήνας μετά το 1831. Οι Δήμαρχοι της Αθήνας 1835-2007. Πώς πήραν το όνομά τους οδοί, περιοχές της Αθήνας, Πειραιά και γύρω Δήμων. Ανώτατοι άρχοντες, βασιλείς και πρωθυπουργοί 1833-2007. Οικουμενικοί Πατριάρχες, Αρχιεπίσκοποι και όλα τα Μοναστήρια της Ελλάδας. Μαρτυρικοί τόποι. Παραδοσιακοί Οικισμοί, Σπήλαια, Κάστρα, Εθνικοί Δρυμοί, Φαράγγια, Μνημεία της φύσης, Ιαματικά Λουτρά. Ιστορικά και γεωγραφικά στοιχεία της Ελλάδας. Πληθυσμός της Ελλάδας από το 1821. Μετανάστευση από το 1821. Μετονομασίες-απογραφές όλων των πόλεων, χωριών και οικισμών της Ελλάδας (περίπου 20.000). Η Πελοπόννησος και η Ρούμελη το 1833-1851. Τα πρώτα διόδια του 1865. Σπάνια ιστορικά στοιχεία από βιβλία του 1850-1900.

Ημερολόγιο 2009-2013 με κενές σειρές για ραντεβού, εορτολόγιο, χρήσιμα τηλέφωνα, ευρετήριο τηλεφώνων, το Πάσχα από το 2009 μέχρι το 2.100 και Σαν σήμερα, ιστορικά γεγονότα για όλες τις μέρες του χρόνου.

Οι Σύλλογοι μπορούν να συμμετάσχουν στην έκδοση με 16/σέλιδο (ένα ή περισσότερα) και με ύλη της επιλογής τους (ιστορικά στοιχεία για το χωριό, φωτογραφίες, ατζέντα, διαφημίσεις κ.λ.π.), το οποίο ενσωματώνεται στο βιβλίο. Το ένθετο τετράχρωμο χρεώνεται 500 ευρώ, το μαύρο 200 ευρώ. Η εκτύπωση του τίτλου του συλλόγου στο εξώφυλλο είναι δωρεάν.

Το βιβλίο με το ημερολόγιο χρεώνεται το τεμάχιο 4,5 ευρώ. Για παράδειγμα 400 βιβλία-ημερολόγια κοστίζουν 1800 ευρώ + το 16/σέλιδο 4/χρωμο 500 ευρώ, σύνολο 2.300 (5,75 ευρώ το τεμάχιο) ή με μαύρο 16/σέλιδο 5 ευρώ το τεμάχιο.

Για πληροφορίες: Εκδόσεις Καρπούζη.
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον 13121
Τηλ. - Fax: 210-2619003
e-mail: karpouzi@otenet.gr

Η προσωπική εργασία στα κοινά

Οι παππούδες μας και οι γονείς μας αντιμετώπιζαν στα χρόνια τους έργα κοινής ωφέλειας με προσωπική εργασία. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες με Νόμο κάθε χρόνο όριζαν ημέρες προσωπικής εργασίας στους κατοίκους.

Σήμερα το φαινόμενο αυτό έχει εκλείψει. Όλα τα ζητάμε από τις κρατικές υπηρεσίες, Υπουργεία, Δήμους, Κοινότητες.

Είναι όμως δυνατόν ν' αντιμετωπίζονται όλες οι απαιτήσεις αμέσως και παντού; Αυτό είναι αδύνατον.

Παρατηρούμε όμως κάθε φορά που παρουσιάζεται κάποιο έκτακτο φαινόμενο, μια χιονόπτωση, μια πλημμύρα, ένας σεισμός κ.λ.π. όλοι ζητάμε από τις υπηρεσίες αυτές να είναι αμέσως παντού παρών. Ζητάμε και διαμαρτυρόμαστε γιατί δεν μας καθάρισαν αμέσως τους δρόμους και τα πεζοδρόμια από τα χιόνια, από τα μπάζα που πέφτουν κ.λ.π.

Παρουσιάζεται μια βλάβη στην ύδρευση πρέπει αμέσως ν' αποκατασταθεί, πέφτει ένας βράχος στο δρόμο που περνάμε, περιμένουμε να έλθει το συνεργείο του Δήμου ή ζητάμε από τον Πρόεδρο του Τοπικού Συμβουλίου ν' αντιμετωπίσει αμέσως τη βλάβη και εμείς παραμένουμε απλοί θεατές.

Για το θέμα αυτό θα κάνω σήμερα μερικές παρατηρήσεις και θα δώσω μερικές συμβουλές ιδίως στους νέους του χωριού μας.

Ασχολούμαι ως Δημότης του χωριού μας με τα κοινά από τότε που ήμουνα μικρός μέχρι σήμερα που είμαι 78 ετών και με την ιδιότητα του απλού πολίτη και σαν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου και από τη θέση του Προέδρου του 18 ολόκληρα χρόνια.

Γνώρισα και αντιμετώπισα αρκετές καταστάσεις.

Από νέος θυμάμαι πως με προσωπική εργασία καθαρίζαμε τους κοινοτικούς δρόμους, τ' αυλάκια ύδρευσης κ.λ.π. Επίσης φροντίζαμε για την καθαριότητα των Εκκλησιών και των Σχολείων.

Βοηθούσαμε σε κοινοτικά έργα όπως όταν ρίχναμε τα τσιμέντα στην υδρομάστευση της πηγής για ύδρευση στην Φτελιά, στην διαπλάτυνση και καθαρισμό του δρόμου από την Τσάμω προς τον Άγιο Γεώργιο με τον Ιωάννη Λιάπη σαν Πρόεδρο, στο ρίξιμο του τσιμέντου στο δάπεδο του Αγίου Γεωργίου και των Αγίων Αποστόλων, στο κατέβασμα των παλαιών κεραμιδιών από την σκεπή του Αγίου Γεωργίου όταν έγινε η αντικατάσταση της στέγης και το ανέβασμα των καινούργιων κεραμιδιών.

Τα χρόνια που οργανώναμε με το Σύλλογο στο χωριό το λαϊκό πανηγύρι και όλα τα διαθέταμε δωρεάν, γίδα βραστή, πατάτες, τυρί κ.λ.π. πολλοί βοηθούσαν δωρεάν στην ετοιμασία και την επιτυχία της εκδήλωσης. Και πάρα πολλά άλλα.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρώ μια αδιαφορία για τα κοινά και όλα τα ζητάμε από τον Πρόεδρο του τοπικού συμβουλίου. «Γιώργο, πήγαινε στον Ζυγό ν' ανοίξεις το νερό για την ύδρευση της συνοικίας Αγίων Αποστόλων, πήγαινε να κλείσεις και ν' ανοίξεις το νερό της δεξαμενής στον Άγιο Ιωάννη για την ύδρευση της συνοικίας του Αγίου Γεωργίου».

Παθαίνει μια βλάβη το δίκτυο, τρέξε Πρόεδρε. Κάηκε μια λάμπα φωτισμού, τρέξε πάλι. Έρχεται ένα μηχάνημα της Νομαρχίας ή του Δήμου για μια εργασία πήγαινε να επιβλέψεις και να βοηθήσεις εσύ.

Είναι σωστό αυτό; Και νομίζετε ότι πληρώνεται για τις εργασίες αυτές; Νομίζω όχι. Αλλά δε φτάνει μόνο αυτό, του ζητάμε και τα ρέστα.

Θα δικαιολογήσετε την κατάσταση με το ότι αφού ήθελε να ανακατωθεί με τα κοινά είναι υποχρεωμένος. Έχει βέβαια κάποιες υποχρεώσεις, αλλά χρειάζεται και την βοήθεια όλων μας.

Έχω προσωπική γνώση όλων αυτών των χρόνων που ασχολούμαι με τα κοινά. Μέσω της Νομαρχίας ή του Δήμου πολλές φορές έφερα μηχανήματα στο χωριό για διάνοιξη και καθαρισμό κοινοτικών δρόμων. Δεν υπήρξε ενδιαφέρον από κανέναν. Ο μόνος θυμάμαι που βοηθούσε ήταν ο Βασίλης Φωλιάς που ως σύμβουλος πήγαινε πάντοτε μπροστά.

Με τον αείμνηστο Ηλία Γώγο θυμάμαι χαρακτηριστικά, παρόλο το πρόβλημα υγείας που αντιμετώπιζε, που τρέχαμε στις πηγές του Αγίου Νικολάου όταν άρχισαν τα έργα, το ίδιο και στον Αγλουβά και ιδίως όταν κατακαλόκαιρο από τον Ζυγό μέχρι τη Μάγκρη ψάχναμε το κατάλληλο έδαφος να περάσει η μπουλντόζα για την κατασκευή του αγωγού.

Ακόμη επίσης το ίδιο καλοκαίρι μαζί με τους υπαλλήλους του Δασαρχείου θυμάμαι χαράζαμε το δρόμο από τον Άγιο Ιωάννη μέχρι την Ξυλοκούνια για λόγους πυρασφάλειας, εξυπηρέτησης των κτηνοτρόφων και για να γίνουν λειτουργικά τα κάποτε χιλιοπατημένα μονοπάτια, ένα έργο για το οποίο κατηγορηθήκαμε πολλάκις.

Τα τελευταία χρόνια λοιπόν που έτυχε να βρίσκομαι στο χωριό και δούλευαν μηχανήματα της Νομαρχίας ή του Δήμου στον καθαρισμό δρόμων ιδίως στον Αγλουβά και χρειάστηκε να τα ζητήσω από τις υπηρεσίες να μας τα διαθέσουν για να καθαρίσουμε τους κοινοτικούς δρόμους όπως προανέφερα, για την υδρομάστευση στον Άγιο Νικόλαο και στο δρόμο από Άγιο Ιωάννη προς Ξυλοκούνια και Άγιο Σεραφείμ, **δεν ήρθε κανένας, μόνος μου ακολούθησα για 2-3 μέρες τα μηχανήματα.**

Επίσης όλα αυτά τα χρόνια έχω διαθέσει πολλές ημέρες και ώρες σε προσωπική εργασία καθώς και χρήματα για διάφορα έργα χωρίς να ζητώ αναγνώριση και τιμές απλώς γιατί έτσι αισθάνομαι.

Τελειώνοντας θα ήθελα να δώσω μερικές συμβουλές ιδίως στους νέους του χωριού μας.

Το λίγο ή πολύ διάστημα που έρχονται ή μένουν στο χωριό καλό είναι να ασχολούνται με τα κοινά να διαθέτουν λίγο από το χρόνο τους προσφέροντας προσωπική εργασία, π.χ. Δεν θα είναι κόπος να καθαρίσουν έναν δρόμο, μια πλατεία, έναν κοινόχρηστο χώρο από σκουπίδια, να συντηρήσουν αυτά που βρήκαν από τους γονείς τους.

Συγκεκριμένα έχουν τοποθετηθεί καθίσματα στις πλατείες που χρειάζονται συντήρηση, υπάρχουν τ' αντικείμενα στη Λαογραφική Συλλογή που θέλουν συντήρηση, υπάρχει παιδική χαρά, υπάρχει το γήπεδο μπάσκετ, το γήπεδο ποδοσφαίρου (παρατηρώ δύο χρόνια να έχουν πέσει τα δοκάρια του τέρματος) και ενώ υπάρχουν αρκετές κολόνες στο Ρακαριό που θα μπορούσαν να τοποθετηθούν δεν φροντίζει κανένας και άλλα πολλά. Όλα αυτά μπορούν να γίνουν με προσωπική εργασία γιατί εμάς εξυπηρετούν. Θα πείτε βέβαια πως πρέπει να πληρώσουμε ημερομίσθια σαν Δήμος ή Σύλλογος.

Γίνεται και αυτό αλλά και λίγη προσωπική εργασία δεν είναι κακό.

Αυτό, λοιπόν, συμβουλεύω και περιμένω από όλους μας και η ηθική ικανοποίηση θα είναι μεγάλη. Εγώ αυτό το συμπέρασμα έβγαλα όλα τα χρόνια που εργάστηκα και στο χωριό μας και στα χωριά που υπηρέτησα ως δάσκαλος μια τιμή και ηθική ικανοποίηση.

Κ.Ι.Π.

Απολαμβάνοντας την άνοιξη στο Ροβολιάρι με τις ανθισμένες κουτσουπιές

Παλιοί Ροβολιαρίτες

Τα ονόματα των παλαιών Ροβολιαριτών που αναγράφονται εις τον πίνακα που ακολουθεί είναι εγγεγραμμένα στην προσκομιδή του μοναστηριού Άγιο-Βασίλης Ρεντίνας Αγράφων και νυν θα πρέπει να φυλάσσονται στην Ιερά Μητρόπολη Καρδίτσας.

Ανήκουν στη χρονική περίοδο 1600-1700 μ.Χ., όλοι κάτοικοι Ροβολιαρίου και περιμετρικών Βλαχοκόνακων του χωριού μας και είναι εκεί εγγεγραμμένοι ως αφιερωτές-δωρητές στη χάρη της Ι. Μονής.

Το μοναστήρι της Ρεντίνας, που είχε και Κρυφό Σχολειό είναι αρκετά κοντά στο Ροβολιάρι και είναι χτισμένο εκεί από τα βυζαντινά χρόνια (8ο ή 9ο αιώνα) τότε που έγινε το σχίσμα των Εκκλησιών.

Ο Άγιος Βασίλειος, δεν είναι ο ιεράρχης της Καισαρείας, αλλά ο Βασίλειος ο εξ Αγκύρας, που ήταν και προστάτης της ελληνικής γραμματείας.

Τα περισσότερα από τα ονόματα τούτα δεν υπάρχουν πλέον στο Ροβολιάρι μια και έχουν περάσει 400 χρόνια από τότε περίπου.

Μερικά από αυτά έχουν μείνει ως τοπωνύμια στο χωριό μας, όπως:

στου Τσαγκαράκη, στου Καρακάση,

στου Παπαδήμ', στου Καλογερέση,

στου Νικολού τη Τσούμα, στου Κόκοτου... κ.λ.π. (Κόκοτας ή Λάμπος ήταν και πολεμιστής του 1821).

Μερικά από αυτά έχουν βυζαντινή προέλευση όπως Ακρίτης, Αλέξιος κ.λ.π.

Παντελής Ρίζος

112 ονόματα Ροβολιαριτών - αφιερωτών στο μοναστήρι Αγιο-Βασίλης Ρεντίνας Αγράφων για τη χρονική περίοδο 1600 έως 1740 μ.Χ.

1) Ακρίτης Γεώργιος
2) Ακρίτης Ιωάννης του Γ.
3) Αλέξης Ρίζος
4) Αλέξη Αγόρω του Ρίζου
5) Αντρώνενας Αλέξιος
6) Αντρώνενας Λυγίτζης
7) Αντρώνενας Δημήτριος
8) Αντρώνενα Κούμπω
9) Αντρώνενας Νικόλαος
10) Αντρώνενα Πανώρια
11) Ανυφαντής Δημήτριος
12) Βρακής Ρίζος
13) Γαβρίλη Δέσπω
14) Γαβρίλη Κούμπω
15) Γαβρίλης Γεώργιος του Λ.
16) Γαβρίλης Λάμπος
17) Γεώργιος ιερέας
18) Γεώργιος, υιός ιερέα
19) Γραμματικού Αγγέλω
20) Δημήτριος ιερέας
21) Θεοδώρου Γεώργιος
22) Θεοδωράκης Δημήτριος
23) Γιαννάκης Γεώργιος
24) Γιαννάκης Ιωάννης
25) Ιωαννουκλά Κρουστάλλω
26) Ιωαννουκλά Παγώνα
27) Ιωαννουκλάς Ρίζος
28) Καλογρέση Κάλλω του Δ.
29) Καλογρέσης Δήμος
30) Καντζέλη Γιαννούλα του Λάμ.
31) Καρακάσης Δήμος
32) Καραμπάκου Ιωάννης
33) Κορπίνα Γεωργού του Ν.
34) Κορπίνα Κάλλω
35) Κορπίνα Φράγκω
36) Κορπίνας Γεώργιος
37) Κορπίνας Δημήτριος
38) Κορπίνας Ιωάννης
39) Κορπίνας Νικόλαος
40) Κορπίνας Ρίζος του Ιωάννη
41) Κορπίνας Σίμος
42) Κορπίνας Στάμος
43) Κουληδά Καλή του Ι.
44) Κουληδάς Ιωάννης
45) Κουτζαρής Γεώργιος
46) Κουτζαρής Ιωάννης
47) Κουτζίκης Γεώργιος
48) Κουτζίκης Ιωάννης
49) Κοψιδάκης Κυριάκης
50) Κυριάκος Γεώργιος
51) Κυριάκος Κυριάκος
52) Κυριάκου Δημήτριος
53) Κυριάκου Δήμος
54) Κυριάκου Κούμπω
55) Κυριάκου Κρυστάλλω
56) Κυριάκου Κρυστάλλω του Δημ.
57) Κυριάκου Ρίζος
58) Κυριάκου Σκαρλάτος
59) Κυριάκου Χρυσάφω
60) Λαμπάκης Σταμάτης
61) Μυροσιώτης Ιωάννης
62) Μωραΐτη Μαρία
63) Μωραΐτης Νικόλαος
64) Μωραΐτης Τέτος
65) Ντεμεράνος Ιωάννης
66) Παππάς Δήμος
67) Παππά Κούμπω
68) Παππάς Σκαρλάτος
69) Παπαδήμου Θεοδωρής
70) Παπαδήμου Κόμνω
71) Παπαδιά Άννα (μοναχή)
72) Παπαδιά Κόμνω του Ν.
73) Παπαδιά Φράγκου
74) Παπαδιάς Νικόλαος
75) Πλουμπής Ιωάννης
76) Πλουμπής Ρίζος
77) Πολίτη Λάμπρω
78) Πολίτης Ιωάννης
79) Ρίζος ιερέας
80) Ρίζου Παγώνα (πρεσβυτέρα)
81) Ρίζου Σκαρλάτος
82) Σαράντη Κόμνω
83) Σαράντης Νικόλαος
84) Σκαρλάτου Ιωάννης
85) Στάμενα Παγώνα (ψυχοπαίδη Σκαρλάτου)
86) Στάμενας Σκαρλάτος
87) Σταύρος Γεώργιος
88) Σταύρου Ιωάννης
89) Σταύρου Πούλω
90) Σταύρου Στάμω
91) Στεφανή Κρουστάλλω
92) Τσαγγάρη Δέσπω (γυν. Σκαρλάτου)
93) Τσαγγάρη Χρυσάφω
94) Τσαγγάρης Σκαρλάτος
95) Τσαγγάρης Σταμάτης
96) Τζέρη Αυγέρω
97) Τζέρης Ιωάννης
98) Τζιαμουλάκου Κούμπω
99) Τζιαμουλάκου Λελούδα
100) Τουρήντη Μελάχρω
101) Τουρήντη, κόρη του Δήμου
102) Τουρήντης Δήμος
103) Φίλιας Ιωάννης
104) Φορτώση Κοντύλω
105) Φορτώσης Ρίζος
106) Χαρακιά Φράγκου
107) Χαρακιάς Γεώργιος
108) Χριστοδούλου Δέσπω (γυναίκα του ιερέα)
109) Χριστόδουλος ιερέας
110) Χριστοφόρου Αρχόντω
111) Χριστοφόρου Ιωάννης και υιός.

Με την επιμέλεια του Παντελή Ρίζου έγινε η εγγραφή των ονομάτων σε ξύλινη ταμπέλα στο Λαογραφικό Μουσείο Ροβολιαρίου.

Απόσπασμα

από την ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ του Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ που εκφωνήθηκε στις 7 Νοεμβρίου 1838 στην ΠΝΥΚΑ στους μαθητές του Ελληνικού Γυμνασίου Αθηνών

Ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης** στις 7/11/1838 επεσκέφθη το Ελληνικόν Γυμνάσιον της πρωτευούσης και επί 1:30' ώραν ήκουσε τον Γυμνασιάρχην Γ. Γεννάδιον παραδίδοντα εις τους μαθητάς. Τόσον ενθουσιάσθη από την παράδοσιν και την θέαν των μαθητών, ώστε εξέφρασε την επιθυμίαν να ομιλήση και ο ίδιος εις τους μαθητάς. Η επιθυμία του εγένετο ευχαρίστως δεκτή και ωρίσθη η επομένη, επειδή ήτο εορτάσιμος ημέρα (των Ταξιαρχών), και ως τόπος η Πνύκα ως ευρύχωρος χώρος. Την μνημειώδη ομιλίαν του παρακολούθησαν εκτός των μαθητών και καθηγητών και πλήθος Αθηναίων, πληροφορηθέντων το γεγονός. Η ομιλία δημοσιεύθηκε εις την εφημερίδα «Αιων» στο φύλλο της 13/11/1838. Την ιστορική αυτή ομιλία αναδημοσιεύομεν ενταύθα χάριν των αναγνωστών μας με την ευκαιρίαν της εθνικής επετείου της 25ης Μαρτίου.

«Παιδιά μου!

Εις τον τόπον τούτον, όπου εγώ πατώ σήμερον, επατούσαν και δημηγορούσαν τον παλαιόν καιρόν άνδρες σοφοί και άνδρες με τους οποίους δεν είμαι άξιος να συγκριθώ, και ούτε να φθάσω τα ίχνη των. Εγώ επιθυμούσα να σας ιδώ, παιδιά μου, εις την μεγάλην δόξαν των προπατόρων μας, και έρχομαι να σας ειπώ όσα εις τον καιρόν του Αγώνος μας και προ αυτού και ύστερ' απ' αυτόν ο ίδιος επαρατήρησα, και απ' αυτά να κάμωμεν συμπερασμούς και δια την μέλλουσαν ευτυχίαν σας, μολονότι ο Θεός μόνος ηξεύρει τα μέλλοντα. Και δια τους παλαιούς Έλληνας οποίας γνώσεις είχαν και οποίαν δόξαν και τιμήν έχαιρον κοντά εις τα άλλα έθνη του καιρού των, οποίους ήρωας στρατηγούς, πολιτικούς είχαν, δια ταύτα σας λέγουν καθ' ημέραν οι διδάσκαλοί σας και οι πεπαιδευμένοι μας. Εγώ δεν είμαι αρκετός. Σας λέγω μόνο πως ήταν σοφοί, και από εδώ επήραν και εδανείσθησαν τα άλλα έθνη την σοφίαν των. Θα σας είπω μόνον ολίγα τινά καθ' όσον ηξεύρω, δια την θρησκείαν των. Εις τον τόπον, τον οποίον κατοικούμεν εκατοικούσαν οι παλαιοί Έλληνες, από τους οποίους και ημείς καταγόμεθα και ελάβομεν το όνομα τούτο. Αυτοί εδιέφερον από ημάς εις την θρησκείαν. Αφού ύστερα ήλθεν εις τον κόσμον ο Χριστός, οι λαοί επίστευσαν εις το Ευαγγέλιόν του, και έπαυσαν να λατρεύουν τα είδωλα. Δεν επήρε μαζί του ούτε σοφούς, ούτε προκομμένους, αλλά απλούς ανθρώπους χωρικούς και ψαράδες, και με την χάριν του αγίου Πνεύματος έμαθαν όλας τας γλώσσας του κόσμου, οι οποίοι μ' όλον ότι, όπου και αν επήγαιναν εύρισκαν εναντιότητες, και οι βασιλείς και οι τύραννοι τους κατέτρεχαν, δεν ημπόρεσε κανένας να τους κάμη τίποτα. Αυτοί εστερέωσαν την πίστιν. Οι παλαιοί Έλληνες, οι πρόγονοί μας, έπεσαν εις την διχόνοιαν και ετρώγοντο μεταξύ των, και έτσι έλαβον καιρόν πρώτα οι Ρωμαίοι, έπειτα άλλοι βάρβαροι και τους εκυρίευσαν και τους υπόταξαν. Ύστερα ήλθαν και οι Μουσουλμάνοι, και έκαμαν ό,τι ημπορούαν δια να αλλάξη ο λαός την πίστιν. Εκοψαν γλώσσαις εις πολλούς ανθρώπους, αλλά εστάθη αδύνατον να το κατορθώσουν. Τον έναν έκοπταν, ο άλλον τον σταυρό του έκαμνε. Το καλύτερο μέρος των πολιτών, μην υποφέροντες τον ζυγόν έφευγαν, και οι γραμματισμένοι επήραν τα βιβλία και έφυγαν από την Ελλάδα, την πατρίδα των και έτσι έμεινε ο λαός, στερημένος από τα μέσα της προκοπής, εκατήντησεν εις άθλιαν κατάστασιν, και αυτή ηύξανε, καθ' ημέραν χειρότερα.

Και τοιουτοτρόπως κάθε ημέραν ο λαός ελίγνευε και επτώχυνεν. Εις αυτήν την δυστυχισμένη κατάστασιν μερικοί από τους φυγάδας γραμματισμένους εμετάφραζον και έστελναν εις την Ελλάδα βιβλία και εις αυτούς πρέπει να χρεωστούμεν ευγνωμοσύνην, διότι ευθύς όπου κανένας άνθρωπος από τον λαόν εμάνθανεν τα κοινά γράμματα, εδιάβαζεν αυτά τα βιβλία και έβλεπε ποίους είχαμεν προγόνους, τί έκαμεν ο Θεμιστοκλής, ο Αριστείδης και άλλοι πολλοί παλαιοί μας, και εβλέπομεν και εις ποίαν κατάστασιν ευρισκόμεθα τότε.

Όθεν και ήλθεν εις τον νουν να τους μιμηθώμεν, και να γίνωμεν ευτυχέστεροι, και έτσι έγινε και επροώδευσεν η Φιλική Εταιρεία. Όταν αποφασίσαμεν να κάμωμεν την επανάστασιν, δεν εσυλλογισθήκαμεν ούτε πόσοι ήμεθα, ούτε πως δεν έχομεν άρματα, ούτε ότι οι Τούρκοι εβαστούσαν τα κάστρα και τας πόλεις, ούτε κανένας φρόνιμος μας είπε, που πάτε εδώ να πολεμήσετε με σιταροκάραβα σασσέλα (σημ. φορτηγό καράβι);

Αλλά ως μια βροχή έπεσε εις όλους η επιθυμία της ελευθερίας μας, και όλοι, και οι Κληρικοί, και Προεστοί, και οι Καπεταναίοι και οι Πεπαιδευμένοι, και οι Έμποροι, μικροί και μεγάλοι, όλοι εσυμφωνήσαμεν εις αυτόν τον σκοπόν, και εκάμαμεν την επανάστασιν. Εις τον πρώτον χρόνον της Επαναστάσεως είχαμεν μεγάλη ομόνοιαν, και ετρέχαμε σύμφωνοι - ο ένας πήγαινεν εις τον πόλεμον, ο αδελφός του έφερνε ξύλα, η γυναίκα του εζύμωνε, το παιδί του εκουβαλούσε ψωμί και μπαρουτόβολα εις το στρατόπεδον, και αυτή η ομόνοια αν βαστούσεν εκόμη δύο χρόνους, ηθέλαμεν κυριεύσει και την Θεσσαλίαν και την Μακεδονίαν και ίσως εφθάναμεν και έως την Κωνσταντινούπολη.

Τόσο ετρομάξαμεν τους Τούρκους, όπου ήκουαν Έλληνα και έφευγαν χίλια μίλια μακρά· εκατόν Έλληνες έβαζαν πέντε χιλιάδες εμπρός, και ένα καράβι, μίαν αρμάδα. Αλλά δεν εβάσταξεν ήλθαν μερικοί και ηθέλησαν να γίνουν μπαρμπέρηδες εις του κασίδη το κεφάλι, μας πονούσε το μπαρμπέρισμά τους, μα τι να κάμωμεν; Είχαμε και αυτουνών την ανάγκην.

Από τότε ήρχισεν η διχόνοια, και εχάθη η πρώτη προθυμία και μόνοια και όταν έλεγες του Κώστα να δώση χρήματα δια τας ανάγκας του Έθνους, ή να υπάγη εις τον πόλεμον, τούτος επρόβαλε τον Γιάννη και μ' αυτόν τον τρόπο κανείς δεν ήθελεν ούτε να συνδράμη, ούτε να πολεμήση. Και τούτο εγίνετο, επειδή δεν είχαμεν τον αρχηγόν και μίαν κεφαλήν, αλλά ένας έμπαινε Πρόεδρος έξι μήνες, εσηκώνετο ο άλλος και τον έρριπτε, και εκάθητο αυτός άλλους τόσους και έτσι ο ένας ήθελε τούτο και ο άλλος το άλλο. Ίσως όλοι ηθέλαμε το καλό, πλην καθένας κατά την γνώμην του.

Όταν προστάζουνε πολλοί, ποτέ το σπίτι δεν κτίζεται ούτε τελειώνει. Ο ένας λέγει ότι η πόρτα πρέπει να βλέπει εις το ανατολικόν μέρος, ο άλλος εις το αντικρυνόν, και ο άλλος εις το βορράν σαν να ήταν το σπίτι εις τον αραμπά και να γυρίζη, καθώς λέγει ο καθένας. Με τούτον τον τρόπο δεν κτίζεται ποτέ το σπίτι, αλλά πρέπει να είναι ένας αρχιτέκτων, όπου να προστάζη πως θα γίνη.

Παρομοίως και ημείς εχρειαζόμεθα έναν Αρχηγόν και ένα αρχιτέκτονα, όστις να προστάζη και οι άλλοι να υπακούουν και να ακολουθούν. Αλλ' επειδή ήμεθα εις τέτοιαν κατάστασιν, εξ αιτίας της διχόνοιας μας, έπεσε η Τουρκιά επάνω μας και κοντέψαμεν να χαθούμεν εις τους στερνούς (επτά) χρόνους δεν κατορθώσαμε μεγάλα πράγματα.

Εις αυτήν την κατάστασιν έρχεται ο βασιλεύς, τα πράγματα ησυχάζουν, και το εμπόριον και η γεωργία και αι τέχναι αρχίζουν να προοδεύουν και μάλιστα η Παιδεία. Αυτή η μάθησις θα μας αυξήση και θα μας ευτυχήση. Αλλά, δια να αυξήσωμεν, χρειάζεται και η στερέωσις της πολιτείας μας, η οποία γίνεται με την καλλιέργειαν και με την υποστήριξιν του θρόνου. Ο Βασιλέας μας, είναι νέος, και συμμορφώνεται με τον τόπον μας δεν είναι προσωρινός, αλλ' η βασιλεία του είναι διαδοχική και θα περάσει εις τα παιδιά των παιδιών του, και με αυτόν και σεις και τα παιδιά σας θα ζήσετε.

Πρέπει να φυλάξετε την Πίστιν σας και να την στερεώσετε, δίοτι όταν επιάσαμεν τα άρματα, είπαμεν πρώτα υπέρ Πίστεως και έπειτα υπέρ Πατρίδος.

Όλα τα έθνη του κόσμου έχουν και φυλάττουν μίαν θρησκείαν. Και αυτοί οι Εβραίοι, οι οποίοι κατέρχονται και μισούνται και από όλα τα έθνη του κόσμου, μένουν σταθεροί εις την πίστιν τους.

Να μην έχετε πολυτέλεια, να μην πηγαίνετε εις τους καφενέδες, εις τα μπιλιάρδα, να δοθήτε εις τας σπουδάς σας, και καλύτερα να κοπιάσετε ολίγον, δυό και τρεις χρόνους και να ζήσετε ελεύθεροι εις το επίλοιπον της ζωής σας, παρά να περάσετε τέσσερους-πέντε χρόνους της νεότητάς σας, και να μείνετε αγράμματοι, να σκλαβωθείτε εις τα γεράματά σας.

Να ακούετε τας συμβουλάς των διδασκάλων και γεροντότερων, και κατά την παροιμίαν, μύρια ήξευρε και χίλια μάθαινε. Η προκοπή σας και η μάθησή σας να μη γίνη σκεπάρνι μόνον δια το άτομόν σας, αλλά να κοιτάζη το καλόν της Κοινότητας, και μέσα εις το καλόν αυτό ευρίσκεται και το δικό σας.

Εγώ, παιδιά μου, κατά κακήν μου τύχην, εξ αιτίας των περιστάσεων έμεινα αγράμματος και δια τούτο σας ζητώ συγχώρησιν, διότι δεν ομιλώ καθώς οι διδασκάλοι σας.

Σας είπα όσα ο ίδιος είδα, ήκουσα και εγνώρισα για να ωφεληθείτε από τα περασμένα και από τα κακά αποτελέσματα της διχόνοιας, την οποία και να αποστρέφεσθε και να έχετε ομόνοιαν.

Εμάς να μη μας τηράτε πλέον το έργον μας και ο καιρός μας επέρασε, και αι ημέραι της γενεάς, η οποία σας άνοιξε τον δρόμον, θέλουν μετ' ολίγον περάσει· την ημέραν της ζωής μας θέλει διαδεχθεί τη νύχτα του θανάτου μας, καθώς την ημέραν των Αγίων Ασωμάτων (σημ. ήτο εκείνη η ημέρα) θέλει διαδεχθεί η νύκτα και η αυριανή ημέρα.

Εις εσάς μένει να είσαστε και να στολίσετε τον τόπον όπου ημείς ελευθερώσαμε και δια να γίνη τούτο πρέπει να έχετε ως θεμέλια της πολιτείας την ομόνοια, θρησκείαν και την φρόνιμον ελευθερίαν.

Τελειώνω τον λόγον μου:

Ζήτω ο Βασιλεύς μας Όθων!
Ζήτω οι Σοφοί διδάσκαλοι!
Ζήτω η Ελληνική Νεολαία!

Πηγή: Εφημ. «ΤΟ ΑΠΟΚΟΥΡΟ» του Συνδέσμου «Κοσμάς ο Αιτωλός»

Το Πάσχα είναι η γιορτή της Αγάπης. Για την Αγάπη λοιπόν αυτήν που πρέπει να έχουμε για τον πλησίον μας παραθέτω το παρακάτω κείμενο αυτούσιο απόσπασμα από το βιβλίο **"Γεροντικό"** ***της Θεοδώρας Χαμπάκη, Ηγουμένης της Ι. Μονής Οσίου Θεοδοσίου.***

1. Η ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΑΓΑΠΗ

Δεν φοβούμαι τον Θεόν, έλεγε στους μαθητάς του ο καθηγητής της ερήμου Μέγας Αντώνιος, διότι τον αγαπώ. Η τελεία αγάπη «έξω βάλλει τον φόβον».

2. Η ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ

Ουδέποτε προτίμησα το προσωπικό μου συμφέρον από την ωφέλεια του αδερφού μου, έλεγε συχνά ο Μέγας Αντώνιος.

Πολλά ανέκδοτα διηγούνται οι πατέρες για τον Αββά Αγάθωνα και την πολλή αγάπη που έκρυβε στην καρδιά του για τον συνάνθρωπό του.

Κάποια φορά πήγαινε στην πόλη να δώσει το εργόχειρό του για να προμηθευτεί λίγο ψωμί. Βρήκε κοντά στην αγορά ένα πτωχό γέρο ανάπηρο.

— Για την αγάπη του Θεού, Αββά, άρχισε τα παρακάλια ο γέρος μόλις είδε τον Όσιο, μη με αφήσεις αβοήθητο τον δυστυχή, πάρε με κοντά σου.

Ο Αββάς Αγάθων τον έβαλε να καθήσει δίπλα του εκεί που αράδιασε τα καλάθια του για να τα πουλήσει.

— Πόσα λεπτά πήρες, Αββά; τον ρωτούσε ο γέρος κάθε φορά που έδινε ένα καλάθι.

— Τόσα, του έλεγε ο Όσιος.

— Καλά είναι. Δεν μου αγοράζεις όμως μια μικρή πίττα Αββά; Έτσι για να δεις καλό που έχω από χθες βράδυ να φάω.

— Μετά χαράς, έλεγε ο Όσιος και έκανε αμέσως την επιθυμία του.

Σε λίγο του ζήτησε φρούτα, ύστερα γλυκό. Έτσι σε λίγο κάθε καλάθι που πουλούσε εξόδευε τα χρήματα, χάρη του προστατευομένου του, έως ότου έδωσε όλα τα καλάθια και όλα τα χρήματα ο Όσιος χωρίς να του μείνει ούτε δίλεπτο. Και το σπουδαιότερο πως το έκανε με μεγάλη προθυμία, ενώ ήξερε πως είχε να περάσει τώρα τουλάχιστον μια εβδομάδα χωρίς ψωμί.

Αφού λοιπόν έδωσε και το τελευταίο του καλάθι ετοιμάστηκε να φύγει από την αγορά.

— Φεύγεις λοιπόν; τον ρώτησε ο ανάπηρος.

— Ναι, τελείωσα πια την δουλειά μου.

— Άι τώρα θα κάνεις αγάπη να με πας ως το σταυροδρόμι κι από κεί φεύγεις για την έρημο, είπε πάλι παρακαλεστικά ο παράξενος γέρος.

Ο αγαθότατος Αγάθων τον φορτώθηκε στην πλάτη και με πολλή δυσκολία, τον μετέφερε εκεί που του ζητούσε γιατί ήταν κατάκοπος από την εργασία της ημέρας.

Σαν έφτασαν στο σταυροδρόμι κι ετοιμάστηκε, να αποθέσει κάτω, το ζωντανό φορτίο του, άκουσε γλυκιά φωνή να του λέει:

"Ευλογημένος να είσαι, Αγάθων, από τον Θεό και στη γη και στον ουρανό".

Σήκωσε τα μάτια ο Όσιος, να δει εκείνον που του μιλούσε. Ο δήθεν γέρος είχε γίνει άφαντος γιατί ήταν Άγγελος σταλμένος από τον Θεό να δοκιμάσει την αγάπη του Οσίου.

Ο γυρισμός του ξενιτεμένου

— Παλιέ μου φίλε τι γυρεύεις;
χρόνια ξενιτεμένος ήρθες
με εικόνες που έχεις αναθρέψει
κάτω από ξένους ουρανούς
μακριά απ' τον τόπο το δικό σου.

— Γυρεύω τον παλιό μου κήπο
τα δένδρα μού έρχονται ως τη μέση
κι οι λόφοι μοιάζουν με πεζούλια
κι όμως σαν ήμουνα παιδί
έπαιζα πάνω στο χορτάρι
κάτω από τους μεγάλους ίσκιους
κι έτρεχα, πάνω στις πλαγιές
ώρα πολλή λαχανιασμένος.

— Παλιέ μου φίλε ξεκουράσου
σιγά-σιγά θα συνηθίσεις
θ' ανηφορίσουμε μαζί
στα γνώριμά σου μονοπάτια
θα ξαποστάσουμε μαζί
κάτω απ' το θόλο των πλατάνων
σιγά-σιγά θα 'ρθούν κοντά σου
το περιβόλι κι οι πλαγιές σου.

— Γυρεύω το παλιό μου σπίτι
με τ' αψηλά τα παραθύρια
σκοτεινιασμένα απ' τον κισό
γυρεύω την αρχαία κολώνα
που κοίταζε ο θαλασσινός.
Πώς θες να μπω σ' αυτή τη στάνη;
Οι στέγες μου έρχονται ως τους ώμους
κι όσο μακριά και να κοιτάξω
βλέπω γονατιστούς ανθρώπους
λες κάνουνε την προσευχή τους.

— Παλιέ μου φίλε δε μ' ακούς;
σιγά-σιγά θα συνηθίσεις
το σπίτι σου είναι αυτό που βλέπεις
κι αυτή την πόρτα θα χτυπήσουν
σε λίγο οι φίλοι κι οι δικοί σου
γλυκά να σε καλωσορίσουν.

— Γιατί είναι απόμακρη η φωνή σου;
σήκωσε λίγο το κεφάλι
να καταλάβω τι μου λες
όσο μιλάς τ' ανάστημά σου
ολοένα πάει και λιγοστεύει
λες και βυθίζεσαι στο χώμα.

— Παλιέ μου φίλε συλλογίσου
σιγά-σιγά θα συνηθίσεις
η νοσταλγία σου έχει πλάσει
μια χώρα ανύπαρχτη με νόμους
έξω απ' τη γης κι απ' τους ανθρώπους.

— Πια δεν ακούω τσιμουδιά
βούλιαξε κι ο στερνός μου φίλος
παράξενο πως χαμηλώνουν
όλα τριγύρω κάθε τόσο
εδώ διαβαίνουν και θερίζουν
χιλιάδες άρματα δρεπανηφόρα.

Γιώργος Σεφέρης
Αθήνα άνοιξη '38

Ο δρόμος Ροβολιάρι - Φτελιά - όρια Νομού Καρδίτσας

Αγία Παρασκευή 30-1-2008

Προς
το Τοπικό Συμβούλιο του Ροβολιαρίου
του Δήμου Μακρακώμης Φθιώτιδας

Αγαπητέ Πρόεδρε του Τοπικού Συμβουλίου Ροβολιαρίου Γιώργο Ζιαγγουβά και αγαπητοί σύμβουλοι Μαρία Ρίζου και Κώστα Πλασταρά, πιστεύω να σας είναι γνωστοί οι αγώνες που κάναμε σαν Σύλλογος των απανταχού Ροβολιαριτών και Κοινότητα για τη διάνοιξη, διαπλάτυνση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Βίτωλης - Ροβολιαρίου και στη συνέχεια, του δρόμου προς Φτελιά - Μονή Ρεντίνας - Ρεντίνα για να βγει το χωριό μας από την απομόνωση και να συνδεθεί με το Νομό Καρδίτσας.

Θα ρωτήσετε, γιατί σας ενημερώνω με το γράμμα μου αυτό.

Σας γνωρίζω, λοιπόν, ότι στην εφημερίδα «ΑΧΙΛΛΕΑΣ» του Συλλόγου Απανταχού Μακρακωμιτών, φύλλο 237, Αθήνα, Δεκέμβριος 2007 - Ιανουάριος 2008, διάβασα στη σελίδα 6, της οποίας σας στέλνω φωτοαντίγραφο, έγγραφο του Δημάρχου Μακρακώμης προς τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Νομού Φθιώτιδας, ύστερα από την πίεση κατοίκων της Τσούκας να γίνει μελέτη κ.λ.π., για την κατασκευή του δρόμου από Τσούκα προς Φτελιά.

Τον πόλεμο αυτό η Τσούκα και τα άλλα χωριά μας τον κάνουν χρόνια τώρα.

Αλλά το 1981 στις 29 Δεκεμβρίου με το πρόγραμμα ΣΑΝΤ 8129/τροπ. 6, ύστερα από επεμβάσεις σε Υπουργούς, Βουλευτές, Νομαρχία κ.λπ., πετύχαμε την τροποποίηση του προγράμματος που προέβλεπε να γίνει ο δρόμος από Μακρακώμη - Τσούκα - Φτελιά - Ροβολιάρι. Έτσι, έμεινε στο πρόγραμμα ο δρόμος Μακρακώμη - Τσούκα (8 χλμ.) και το χωριό μας αποφασίστηκε να συνδεθεί μέσω Βίτωλης, για λόγους που γνωρίσαμε τότε σε όλους τους αρμόδιους και τους πείσαμε για το δίκαιο του αιτήματός μας. Οι λόγοι ήταν: ο δρόμος από Τσούκα για Φτελιά ήταν 15 χλμ., από Φτελιά μέχρι Ροβολιάρι 4 χλμ. και σύνολο Μακρακώμη - Ροβολιάρι 29 χλμ. Ενώ, Μακρακώμη - Βίτωλη είναι 8 χλμ. και Βίτωλη - Ροβολιάρι 14 χλμ., δηλαδή σύνολο 22 χλμ. και σε έδαφος ομαλό, χωρίς στροφές, μεγάλο υψόμετρο και με διαφορά στα χιλιόμετρα. Ύστερα από όλα αυτά, τους πείσαμε και ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, κ. Λάζαρης, ο Υφυπουργός κ. Κώστας Τριανταφύλλου και οι βουλευτές του Νομού κ. Καραγεωργίου και κ. Στάικος (του ΠΑΣΟΚ) και κ. Γαλλής και κ. Ευαγγελίου (της Ν.Δ.), εκτός από την κ. Τζούλια Τσιριμώκου της Ν.Δ. που επέμεινε να μην αλλάξει το πρόγραμμα, επειδή πήρε, όπως μας είπε, 100 ψήφους από την Τσούκα και 10 από το Ροβολιάρι έγινε η τροποποίηση και άρχισαν οι εργασίες διαπλάτυνσης, κατασκευής τεχνικών και η ασφαλτόστρωση που χρειάστηκε για την ολοκλήρωσή του άλλα 20 χρόνια.

Πάντοτε ζητούσαμε να συνδεθεί το χωριό μας με το Νομό Καρδίτσας μέσω Φτελιάς - Μονής Ρεντίνας - Ρεντίνας, για λόγους που θα εξυπηρετούν και το χωριό μας και τη Ρεντίνα. Γιατί η Ρεντίνα έχει συμφέρον να συνδεθεί με τη Λαμία με συγκοινωνία καθώς έτσι θα γλιτώνουν πολλά χιλιόμετρα όταν κινούνται μέσω του χωριού μας, ενώ από Λαμία για Καρδίτσα κ.λ.π., είναι πολύ περισσότερα τα χιλιόμετρα. Με ενέργειές τους πέτυχαν να γίνει ο δρόμος μέχρι τα όρια των Νομών Φθιώτιδας - Καρδίτσας μέσω Μονής Ρεντίνας.

Ο δρόμος αυτός έγινε. Για να συνδεθεί με το χωριό μας χρειάζονται ακόμη 6 χλμ., 3 μέχρι τη Φτελιά και 3 Φτελιά-Ροβολιάρι. Αν το κράτος τώρα το συμφέρει να φτιάξει 15 χλμ. από Τσούκα για Φτελιά και 3 χλμ. μέχρι τα όρια του Νομού, δηλαδή 18 χλμ. και όχι 6 χλμ. από Ροβολιάρι, ας κάνει το χατίρι των Τσουκιωτών. Δε βλέπω, όμως, να υπάρχει κανένας σοβαρός λόγος, διότι η Τσούκα μέχρι σήμερα εξυπηρετείται θαυμάσια με καθημερινή συγκοινωνία με τη Μακρακώμη, ενώ εμείς μένουμε απομονωμένοι με ένα λεωφορείο την εβδομάδα. Αν γίνει, όμως ο δρόμος αυτός υπάρχει περίπτωση να έχουμε τακτική συγκοινωνία που θα συνδέει τη Μακρακώμη με τη Ρεντίνα, όπως υπήρχε παλιότερα.

Παρακαλώ να κάνετε παρεμβάσεις στον κ. Δήμαρχο Μακρακώμης, στο Δημοτικό Συμβούλιο Μακρακώμης στη Νομαρχία Φθιώτιδας κ.λ.π., για να προχωρήσει ο δρόμος από το χωριό μας και αν το κράτος διαθέτει χρήματα για άχρηστα έργα στο μέλλον ας ικανοποιήσει και το αίτημα της Τσούκας, όχι όμως σε βάρος μας.

Με αγάπη
Κ.Ι. Παπαθεοδώρου
τέως Πρόεδρος του Συλλόγου Ροβολιαριτών

Κοινοποίηση:
1) Δήμο Μακρακώμης
2) κ. Νομάρχη Φθιώτιδας
3) Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών Νομού Φθιώτιδας
4) Σύλλογο Απανταχού Ροβολιαριτών

Τα χελιδόνια αργούν να έρθουν

Τα χρόνια που είμασταν παιδιά και ζούσαμε ξένοιαστα και αγνά μέσα στην όμορφη φύση του χωριού μας, περιμέναμε τα γοργόφτερα χελιδόνια να μας φέρουν την άνοιξη.

Η άνοιξη αρχίζει στις 22 Μαρτίου. Τότε, λοιπόν, μαζί με τη γιορτή του Ευαγγελισμού της Παναγίας μας, εμφανίζονταν και τα χελιδόνια. Η χαρά μας ήταν μεγάλη.

Οι γονείς μας μάλιστα μας έλεγαν ότι για να δούμε τα πρώτα χελιδόνια έπρεπε να ξυπνάμε νωρίς, να πλενόμαστε, να τρώμε κάτι και μετά να τα βλέπουμε για να έχουμε υγεία και να μη μας κουμπώσουν. Το ίδιο συνέβαινε και με άλλα αποδημητικά πουλιά, όπως με τον κούκο, την τρυγόνα κ.ά.

Για τα χελιδόνια μάς έλεγαν ακόμα, ότι όσα δούμε τόσα δώρα θα πάρουμε το Πάσχα. Αν δούμε ένα μόνο του, ένα δώρο θα πάρουμε, αν δούμε δύο ή περισσότερα μαζί, τότε θα πάρουμε περισσότερα δώρα. Έτσι, όταν έρχονταν, με χαρά ανακοινώναμε πόσα είδαμε και περιμέναμε τα ανάλογα δώρα.

Άλλο πράγμα που παρατηρούσαμε τότε, ήταν ότι τα ίδια χελιδόνια, όσο ζούσαν, έρχονταν στις ίδιες φωλιές τους, τις οποίες έχτιζαν με πολλή τέχνη κάτω από τα μπαλκόνια ή σε στεγασμένα μέρη του σπιτιού για να μην καταστρέφονται από τις βροχές κ.λ.π. Και στις ίδιες φωλιές έρχονταν και τα παιδιά τους.

Τα χελιδόνια τότε έρχονταν κοπαδιαστά και γέμιζε η ατμόσφαιρα με τα χαρούμενα παιχνιδίσματα που έκαναν στον αέρα, για να συλλάβουν κουνούπια, μύγες και άλλα έντομα, να τραφούν και να θρέψουν τα νεογέννητα παιδιά τους.

Σήμερα τα χελιδόνια αυτά, τα παραδοσιακά, χάθηκαν μαζί με τους ανθρώπους που εγκατέλειψαν τα χωριά τους. Έρχονται αλλά είναι άλλου είδους, πιο μικρά (τα λεγόμενα πετροχελίδονα) και φτιάχνουν τις φωλιές τους διαφορετικές. Έχω στο σπίτι μου στο χωριό τρεις-τέσσερις τέτοιες φωλιές κάτω από την βεράντα, στο γκαράζ αλλά διαφέρουν από τις παλιές φωλιές τους.

Όσα χρόνια υπηρετούσα ως δάσκαλος στα διάφορα χωριά της πατρίδας μας, (Άγιο Γεώργιο Ευρυτανίας, Τριάδα Χαλκίδας και Παλλήνη Αττικής) μαζί με τους μαθητές μου περιμέναμε με χαρά τον ερχομό των χελιδονιών και έγραφαν και σχετικές εκθέσεις:

«Ήρθαν τα χελιδόνια, ήρθε η άνοιξη!»

Τα τελευταία χρόνια που υπηρετούσα στην Παλλήνη και τώρα που συνταξιούχος ζω στην Αγία Παρασκευή Αττικής, παρατηρώ ότι τα χελιδόνια αργούν να έρθουν.

Που οφείλεται αυτό; Η εξήγηση είναι ότι η ατμόσφαιρα έχει αλλάξει, το περιβάλλον έχει καταστραφεί, τα έντομα που αποτελούν την τροφή των χελιδονιών έχουν λιγοστέψει ή εξαφανιστεί εξαιτίας της αλόγιστης χρήσης εντομοκτόνων φαρμάκων κ.λ.π.

Ο Θεός τα δημιούργησε όλα με σοφία, αλλά εμείς οι άνθρωποι βαλθήκαμε να τα καταστρέψουμε, παρ' όλο που τα αποτελέσματα είναι όλα σε βάρος μας.

Τα χελιδόνια, λοιπόν, αργούν να έρθουν! Ίσως και να εξαφανιστούν σε λίγα χρόνια και μαζί μ' αυτά και η ομορφότερη εποχή του χρόνου, η άνοιξη. «Ένα το χελιδόνι κι η άνοιξη ακριβή, για να γυρίσει ο ήλιος θέλει δουλειά πολλή...», που λέει και ο ποιητής.

Αλλά μόνο αυτό είναι το αποτέλεσμα των καταστροφικών επεμβάσεων του ανθρώπου στη φύση; Που είναι ο χειμώνας; Που είναι τα χιόνια τα πολλά που πλούτιζαν τις πηγές και έβγαζαν και οι πέτρες, όπως έλεγαν, νερό το χειμώνα; Όλα χάθηκαν, όλα αποτελούν παρελθόν για τα περισσότερα μέρη της πατρίδας μας.

Στο χωριό μας αιωνόβιες πηγές στέρεψαν. Που είναι εκείνα τα χιόνια που βλέπαμε σαν παιδιά; Που είναι τα κρύσταλλα που κρέμονταν από τις στέγες των σπιτιών σαν σπαθιά;

Χάθηκαν οι ωραίες αλλαγές των εποχών. Καταλαβαίναμε την ωραία, ανθοστόλιστη άνοιξη, το ευχάριστο και γεμάτο ώριμα φρούτα καλοκαίρι, το μελαγχολικό φθινόπωρο, το γέρο χειμώνα με την κάτασπρη κάπα του.

Σήμερα βλέπουμε ακραία καιρικά φαινόμενα, όπως καύσωνες, καταστροφικές πλημμύρες, παράκαιρες χιονοπτώσεις, ανεμοστρόβιλους που εξαφανίζουν ολόκληρες περιουσίες, τσουνάμι στις θάλασσες και ποιος ξέρει τι έχουμε ακόμη να δούμε.

Οι επιστήμονες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, αλλά οι ανεγκέφαλοι που κυβερνούν τον κόσμο και οι κεφαλαιοκράτες και πολεμοκάπηλοι φτιάχνουν όλο και περισσότερες πολεμικές μηχανές και κάνουν πυρηνικές δοκιμές, καταστρέφοντας τον όμορφο πλανήτη μας χωρίς να υπολογίζουν τους κινδύνους, φτάνει να αυξάνουν τα κέρδη τους.

Σήμερα θα θέλαμε όλοι να γίνουμε πάλι παιδιά και να χαρούμε τις ομορφιές της φύσης, αλλά μ' αυτά που συμβαίνουν γύρω μας σε όλο τον κόσμο είναι αδύνατο και τα χελιδόνια αργούν να έρθουν. Ως πότε, όμως, Θεέ μου;

Κ.Ι.Π.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Θάνατος

Απεβίωσε στις 24-3-08 ο συγχωριανός μας **Ηλίας Κ. Παπαθεοδώρου** σε ηλικία 85 ετών. Συλλυπητήρια εκφράζουμε στα παιδιά του και ευχόμαστε ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή του.

Εις μνήμην του ο γιος του πρόσφερε 30 Ε στο Σύλλογο Ροβολιαριτών.

Το Πάσχα από το 2000 - 2099

Ο κ. Σπυρόπουλος Ηλίας υπολόγισε με μαθηματικό τύπο τις ημερομηνίες του ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΣΧΑ των ετών 2000 έως 2099. Οι ημερομηνίες αυτές φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

2000	30Α	2020	19Α	2040	6 Μ	2060	25 Α	2080	14Α
2001	15Α	2021	2Μ	2041	21Α	2061	10Α	2081	4Μ
2002	5Μ	2022	24Α	2042	13Α	2062	30Α	2082	19Α
2003	27Α	2023	16Α	2043	3Μ	2063	22Α	2083	11Α
2004	11Α	2024	5Μ	2044	24Α	2064	13Α	2084	30Α
2005	1Μ	2025	20Α	2045	9Α	2065	26Α	2085	15Α
2006	23Α	2026	12Α	2046	29Α	2066	18Α	2086	7Α
2007	8Α	2027	2Μ	2047	21Α	2067	10Α	2087	27Α
2008	27Α	2028	16Α	2048	5Α	2068	29Α	2088	18Α
2009	19Α	2029	8Α	2049	25Α	2069	14Α	2089	1Μ
2010	4Α	2030	28Α	2050	17Α	2070	4Μ	2090	23Α
2011	24Α	2031	13Α	2051	7Μ	2071	19Α	2091	8Α
2012	15Α	2032	2Μ	2052	21Α	2072	10Α	2092	27Α
2013	5Μ	2033	24Α	2053	13Α	2073	30Α	2093	19Α
2014	20Α	2034	9Α	2054	3Μ	2074	22Α	2094	11Α
2015	12Α	2035	29Α	2055	18Α	2075	7Α	2095	24Α
2016	1Μ	2036	20Α	2056	9Α	2076	26Α	2096	15Α
2017	16Α	2037	5Α	2057	29Α	2077	18Α	2097	5Μ
2018	8Α	2038	25Α	2058	14Α	2078	8Μ	2098	27Α
2019	28Α	2039	17Α	2059	4Μ	2079	23Α	2092	12Α

Πασχαλινά έθιμα κεντρικής Ελλάδας

ΑΡΑΧΩΒΑ

Ανήμερα του Πάσχα και από το απόγευμα ξεκινάει η περιφορά της εικόνας του Αγίου Γεωργίου την οποία συνοδεύουν περί τα 500 άτομα ντυμένα με παραδοσιακές φορεσιές. Την επόμενη πραγματοποιείται αγώνας δρόμου των γερόντων (ανηφορικός δρόμος), οι οποίοι ξεκινούν από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και φτάνουν στο λόφο. Ακολουθούν χορευτικά συγκροτήματα και το απόγευμα χορεύουν γυναικείοι χορευτικοί σύλλογοι. Οι εκδηλώσεις συνεχίζονται με κλέφτικα αγωνίσματα, όπως το σήκωμα της πέτρας κ.λ.π.

ΛΙΒΑΔΕΙΑ

Το πιο χαρακτηριστικό έθιμο της πόλης, είναι το πολύ γνωστό και μοναδικό **"Πάσχα της Λιβαδειάς"** που όχι μόνο διατηρείται αλλά χρόνο με το χρόνο ζωντανεύει μιας και οι νεότεροι συμμετέχουν με ιδιαίτερο μεράκι και κέφι στο έθιμο του "λάκκου". Μετά την Ανάσταση και πριν καλά καλά ξημερώσει οι Λειβαδίτες ετοιμάζουν την φωτιά. Χρειάζεται τέχνη και προσοχή.

Ένας κάνοντας το σταυρό του, βάζει φωτιά στο σωρό με τη λαμπάδα της Ανάστασης. Οι φλόγες αγκαλιάζουν το σωρό. Με ραντίσματα νερού και συχνό χτύπημα με ένα μακρύ ξύλο η θράκα είναι έτοιμη για να ψηθούν τα αρνιά. Το ίδιο γίνεται σε όλους τους "λάκκους" και ανεβαίνουν οι καπνοί, αναρίθμητοι και πυκνοί, σε τέτοιο βαθμό που σκεπάζουν τον ήλιο που στο μεταξύ

ανατέλει.

Η πόλη τυλίγεται σε σύννεφα καπνού το γύρισμα των αρνιών και το γλέντι διαρκεί μέχρι το απόγευμα το οποίο συμπληρώνεται με τη συμμετοχή παραδοσιακών χορευτικών συγκροτημάτων και με την καύση των πυροτεχνημάτων που αλλάζουν στην κυριολεξία το χρώμα του ουρανού της Λιβαδειάς.

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ

Το βράδυ της Μ. Παρασκευής πλήθος κόσμου, ντόπιοι και επισκέπτες, ακολουθούν την περιφορά του Επιταφίου σχηματίζοντας πομπές, οι οποίες διέρχονται από το λιμάνι όπου είναι αναμμένες δάδες ειδικά τοποθετημένες στις τάπες του Κάστρου, γύρω από το λιμάνι. Στο μέσον της εισόδου του λιμανιού οι δάδες σχηματίζουν μεγάλο σταυρό, που φωταγωγεί ολόκληρο το λιμάνι, παρουσιάζοντας μία φαντασμαγορική εικόνα μοναδικής ομορφιάς. Το έθιμο αυτό έχει παράδοση πολλών χρόνων που φαίνεται να θέλει να συνδυάσει τη θρησκευτική μυσταγωγία με την ηρωική προσπάθεια του μπουρλοτιέρη Ανεμογιάννη να πυρπολήσει την τουρκική ναυαρχίδα στο χώρο αυτό.

ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ - ΠΟΛΥΔΡΟΣΟ - ΑΓΟΡΙΑΝΗ - ΓΡΑΒΙΑ

Αξίζει κανείς να βρεθεί στα χωριά αυτά για να ζήσει ένα αξέχαστο ρουμελιώτικο Πάσχα. Σε κάθε γειτονιά δημιουργούνται "λάκκοι" εκεί όπου ψήνονται πολλά αρνιά μαζί, προσφέρονται αυγά, κρασί και γλυκά.

Στην Αμφίκλεια την τρίτη ημέρα του Πάσχα, γιορτάζει η Αγία Ιερουσαλήμ η οποία βρίσκεται στην είσοδο της χαράδρας "ΒΑΡΣΑΜΟ". Μετά τη λειτουργία ακολουθεί χορός στη θέση "ΑΛΩΝΑΚΙ" με χορευτικά τμήμα του Λαογραφικού Συλλόγου και μοιράζεται φρέσκο τυρί, κρασί, κόκκινα αυγά.

Πολύδροσο - Αγόριανη: Το απόγευμα της Κυριακής με παραδοσιακές στολές του Λαογραφικού Συλλόγου χορεύουν παραδοσιακούς χορούς.

Αξίζει να αναφερθεί ότι όποια παιδιά έχουν φύγει από το πατρικό σπίτι και έχουν φτιάξει σε άλλη γειτονιά σπίτι είτε για μόνιμη είτε για εξοχική κατοικία, την ημέρα του Πάσχα γυρίζουν και ψήνουν στην πατρική γειτονιά σε κείνο τον "λάκκο".

Το έθιμο του "λάκκου" θα μπορούσε άνετα να γίνει και στο Ροβολιάρι και κάθε γειτονιά να ψήνουν μαζί τα αρνιά και τα κατσίκια.

ΡΟΒΟΛΙΑΡΙ

Το χιλιόχρονο χωριό «εν Φθίη εριβόλακι»

Από το βιβλίο του αείμνηστου Παναγιώτη Α. Γάκη

Πάνω σ' αυτόν τον ευρύτερο χώρο, βορειοδυτικά του Μαλιακού κόλπου, προς τις τερματικές πηγές του Σπερχειού, εκεί ψηλά στο σύνορο Φθιώτιδας, Θεσσαλίας και Ευρυτανίας, φωλιάζει μέσα στην άγρια φύση, φαντάζει και φεγγοβολεί, λαμπερό, δροσερό, καρτερικό, υπερήφανο και αβάσκαντο, στημένο, όπως η μοίρα το έταξε, εκεί στις ευκολοπάτητες πλαγιές της Όθρυος, το πλούσιο σε πράσινο, χάρη, μαγευτική και έντονη ιστορική διαδρομή, **χωριό μου Ροβολιάρι!**

«Νάξερες, όμορφο χωριό τι μου θυμίζει εμένα
ένα δενδρί, ένα κεδρί, μια ρεματιά μια βρύση.
Νάξερες όμορφο χωριό,
τι πόθους μου ξανάφτει,
ένας ανθός σου ταπεινός, με τη μοσχοβολιά του»
(Κ. Κρυστάλλης)

Τούτο το πανέμορφο απλόχωρο χωριό, που στέκει ρωμαλέο μέσα στα δασωμένα από δρυς, καστανιές, έλατα και κέδρους, ψηλώματα, προβάλλει επιβλητικά, ωσάν φανταχτερή εικόνα, που ζωντανεύει την ενδόμυχη αίσθηση, τροφοδοτεί την ψυχική ενατένιση, με τη διείσδυση του νου σε παραμυθένιους κόσμους. Προκαλεί την αγαλλίαση, αναδύει τη ζωντανή επίκαιρη ευχή και το υπέρτατο αγνό, γνήσιο, ολόφρεσκο και υπερβατικό ηλιοστάλακτο πάθος, να θέλεις να γίνεις εξερευνητής αυτής της θεόπεμπτης καλοδεχτικής άφθαρτης φύσης, μαζί δε και πρωταγωνιστής μιας νέας, με τη σημερινή σημασία της λέξης, "πανανθρώπινης ποιείας"! Γιατί αυτό το θεόμορφο χωριό, όπως το βλέπει ο ενδόμυχος ψυχικός μηχανισμός του επισκέπτη, φεγγοβολεί αποβραδίς στη γιορτινή του λάμψη, κοιμάται και υπνοβατεί ως την αυγή, κάτω από τον ξάστερο ουρανό και στο ξημέρωμα ημερεύει και ακτινοβολεί η ομορφιά και το κάλλος του, μέσα σ' αυτόν, που μας περιβάλλει, ευρύτερο και φιλόξενο ζωικό κόρφο, του ποιητικού τούτου, ποικιλόμορφου κόσμου. Έτσι φαντάζει σαν όνειρο μεθυστικό που συνταιριάζει το μύθο με την πραγματικότητα, το πνεύμα με την ουσία, την ιστορία με τη φήμη, τη λεβεντιά με τη ρώμη.

Το Ροβολιάρι, ξαπλωμένο αναπαυτικά πάνω σε τρεις τεράστιες ακτινωτές πλαγιές της Όθρυος, που συγκλίνουν με τα ενδιάμεσα ρέματά τους προς το κεντρικό ρέμα του Βιτωλίτη και ξεκινούν από την οριογραμμή του **"Μπιρμπιλιού", της "Φτελιάς", του "Αϊ-Λια" και των "Λιβαδιών"**, κατηφορίζουν δασωμένες μέχρι τις παρυφές του χωριού και οριοθετούνται από τα ενδιάμεσα σχηματιζόμενα ρέματα της **"Σαρακίτσας", της "Μεγάλης", του "Πέρα Ρέματος" και του ρέματος του "Μπιρμπιλιού".** Έτσι αγκαλιάζουν, σαν φιλόστοργες μανάδες, στο ανηφορικό ανάπτυγμά τους, με την σειρά τις Συνοικίες "Αλεξείκου", "Αγίων Αποστόλων", "Μισάκ" και "Αγίου Γεωργίου". Και πίσω από την οριογραμμή και γύρω από αυτό που διαγράψαμε εσωτερικό περίγραμμα, εκτείνονται οι αγροτικές καλλιεργήσιμες περιοχές με τα σιταροχώραφα, τους κήπους, τις καστανιές και τα λιβάδια βοσκής των κοπαδιών, της λεγόμενης τροφοδότρας φύσης, με τις πάμπολλες τοπωνυμίες, οι περισσότερες με τα ξεχωριστά χαρακτηριστικά τους.

Σε όλη τη διαδρομή από τον κεντρικό άξονα Λαμίας - Καρπενησίου, από Βίτωλη προς Ροβολιάρι, περίπου 14 χιλιόμετρα, τα τελευταία χρόνια ο βατός δρόμος, μετά τη διάνοιξη "της Σάρας", ακολουθούσε τη δεξιά πλευρά του ρεματιού - Βιτωλίτη - μέχρι το ξύλινο γιοφύρι της **"Ξυλοκούνιας"** και από εκεί και πάνω προς το χωριό ακολουθούσε την αριστερή πλευρά του ρεματιού, για να φθάσει έξω από το χωριό, περνώντας το ρέμα της **"Σαρακίτσας".** Ο επισκέπτης από το γιοφύρι της "Ξυλοκούνιας" βλέπει επάνω δεξιά στην κορυφή, ως πρώτο φιλοδώρημα, το ομορφοδομημένο εκκλησάκι της **"Αγίας Παρασκευής",** πάνω στο λεγόμενο **"Καστρί"** και ολόγυρα, στο μικρό κοντοράχι, να στέκει ανεξερεύνητος και λόγω βάθους χρόνου, ένας παλιός οικισμός με τα απομεινάρια του: «Λίθοι και πλίνθοι και ξύλα και κέραμοι, ατάκτως ερριμένα». Και μερικούς ογκόλιθους κάτω από τις ρίζες δένδρων, σκεπασμένους με χώμα. Ανηφορίζοντας ψηλότερα στη ράχη, ανατολικά του χωριού, προβάλλει μέσα από πυκνά δένδρα το εκκλησάκι του **«Αγιάννη»**, ως φιλόστοργος πρόδρομος να ξεσηκώσει τον Ήλιο το πρωί, που ανατέλλει στην ώρα του, προάγγελος μιας καινούργιας άγιας μέρας.

Εκεί ξεπηδά ένα εξαίσιο όραμα, όταν το γλυκοχάραμα ο Ήλιος, με το χαμό της "Πούλιας", αναδύεται, ως λαθρεπιβάτης, μέσα από πυκνές φυλλωσιές δένδρων, ανεβαίνει σιγά-σιγά στη συνηθισμένη τροχιά του, για να γλυκάνει με το φως και τη ζεστασιά του την αρωματισμένη ατμόσφαιρα, με το πλούσιο οξυγόνο και τα αρώματα των, λογής-λογής, λουλουδιών, που φυτρώνουν μόνα τους στις πλαγιές και για να δώσει τροφή, δύναμη και κίνηση στους μηχανισμούς της φύσης, στον άνθρωπο, στα δένδρα, στα ζώα, σε όλο αυτόν το απειράριθμο γήινο κόσμο, που ονομάζουμε πανίδα και χλωρίδα, ολημερίς και μέχρι τη ροδοκόκκινη δύση του.

Μα και τα βράδια, χειμώνα καλοκαίρι, που ο ζωοδότης Ήλιος χάνεται μέσα στο άπειρο, για να φωτίσει άλλους τόπους και πλευρές του πλανήτη μας, ο ουρανός, στα όρια του Γαλαξία μας, με τις υπέροχες αστροφεγγιές και τα σπιθίζοντα στο μακρινό Σύμπαν ουράνια σώματα, το όμορφο χωριό μου, πότε ξαγρυπνά και πότε ονειρεύεται και πλάθει όνειρα. Με τις αναλαμπές του ξάστερου ουρανού, ο άνθρωπος, αδύναμος να εξηγήσει τα φυσικά φαινόμενα, οδηγεί τη σκέψη του στο πέλαγος της έκστασης και της αμφιβολίας, με το βασανιστικό ενδόμυχο ερώτημα, πόσο μπορεί να διαφέρει η φαντασία από την πραγματικότητα, στην ύπαρξη, στην κίνηση και στη δομή αυτού του απέραντου και ασύλληπτου Συμπαντικού Κόσμου.

Μ' αυτό το αστραφτερό φανέρωμα του ήλιου στην κορυφογραμμή του Αγιάννη, παραμένει ακόμη στη θύμησή μου τόσο έντονο το συναίσθημα, που προκαλούσε στον ψυχικό μου κόσμο αυτή η φανταχτερά λαμπερή εικόνα, ώστε με ανάγκαζε να λοξοδρομήσω για να βρεθώ, ηλιοδρόμος πια, στα **"Παρασπόρια"** με τις λάκκες, να σπείρω τη ματιά μου πιο πάνω στην τοποθεσία **"Παναγιά"**, που ακόμη αναβλύζει, σιωπηλή εκεί στο μονοπάτι, η ολόδροση βρυσούλα, με το γλυκονόστιμο νεράκι της. Να δω απέναντι τον "Άγιο Στυλιανό", χωρίς στητό με πέτρα προσκυνητάρι, αλλά μέσα σε ερείπια από πέτρες, ένα σιδερένιο σταυρό από χρόνια καρφωμένο στη σάρκα ενός ατροφικού λιγόκορμου δένδρου, για να θυμίζει ότι εκεί, στα περασμένα χρόνια, οι πρόγονοί μας περνούσαν και έκαναν το σταυρό τους. Στο τέρμα της ματιάς μας που ακουμπά προς τον "Ζυγό" θα δω τα **"Ρόγγια",** με τα γόνιμα απλοχώραφα, που, σήμερα, παρατημένα χωρίς σπορά, δασώθηκαν. Σε λίγο προς τα αριστερά προβάλλει **"Ο Ζυγός"**, αυτό το ιστορικό διάσελο, με το χτιστό από πέτρα στην άκρη του δρόμου προσκυνητάρι, να σκεπάζει το κανδηλάκι, κι ένα συρτάρι με τάματα πενταροδεκάρες.

Λίγο πιο πάνω, προς την κορυφή του "Άϊ-Λιά", η περίφημη **"Φτεριάρα",** με τις πανύψηλες ομορφοκεντημένες και ομορφοπλεγμένες φτέρες, να κυματίζουν στην πνοή του ανέμου. Εκεί κοντά τους τα **"Κατριτσέικα"**, με τη δυσεξήγητη τοπωνυμία τους, του **"Γέροντα η βρύση"**, με το λιγοστό γλυκόπιοτο δροσερό νεράκι του Θεού και πάνω στην ανηφοριά ο **"Λάπατος"**, φανταστικό και όμορφο οροπέδιο, με τη μικρή στο κέντρο του χειμωνιάτικη λιμνούλα να στερεύει το κατακαλόκαιρο. Αριστερά στα δυτικά **η "Πλάτρα", η "Μάγκρη", το "Τσούκαρι", η "Στεφανή", η "Συνοδιάρα", ο "Κοκορός", το "Πουρί", η "Δραγασιά", η "Σαρακίτσα", ο "Μεγαλόγγος", η "Κουκούτα"** κι ανάμεσά τους ο ατέλειωτος καστανόλογγος μέχρι τις παρυφές του χωριού. Δυτικά τα "Κόκκινα", με τα μυρωμένα μαυροστάφυλα, τις συκιές και τα σιταροχώραφα και κάτω, οι κατηφορικές πλαγιές και "σάρες", στην κυκλική τερματική πορεία τους, να γέρνουν απαλά μέχρι το πολυθρύλητο ξύλινο γιοφύρι της **"Ξυλοκούνιας".** Πάνω και πέρα από το γιοφύρι τα **"Καταφύλια",** γνωστό κομμάτι για το ξεχειμαδιό και πίσω από τη ράχη τα **"Πιπίλια"**, να γέρνουν προς το βαθύρεμα του "Πιπιλιώτη".

Αφού περιγράψαμε, σε γενικές γραμμές, τις πιο βασικές τοποθεσίες γύρω από το χωριό μας, πρέπει να γυρίσουμε πίσω τη ματιά μας βόρεια, να δούμε με προσοχή τον πράσινο τάπητα του ατέλειωτου καστανόλογγου και προς την ψηλότερη κορφή του "Αϊ-Λιά", τα σποραδικά πανέμορφα έλατα, να συντροφεύουν το εκκλησάκι του "Προφήτη Ηλία", δομημένο εκεί στην ψηλότερη κορφή, με φόντο την ιστορική διαδρομή του, μέσα στο μεγαλείο της ακτινοβολίας του και άφωνο, για να μπορεί να αγναντεύει τα χιλιοτραγουδισμένα βουνά της ηρωικής πρωτομάνας Ρούμελης, μέχρι το "Μαλιακό" και την απέναντι πυκνοδασωμένη ακτή της Βόρειας Εύβοιας.

Εδώ ψηλά σ' αυτό το φαλακρό ύψωμα, το κεντημένο με τ' αρωματικά του λουλούδια, τα κιτρινόμορφα "δακράκια" της Παναγιάς, που ανθισμένα τη Λαμπρή, ανασταίνουν με τ' άρωμά τους και αναζωογονούν τον πονεμένο ψυχισμό μας, όταν απρόοπτα γεγονότα λογγίζουν ασταμάτητα τις καρδιές μας, για όσα η ανθρώπινη μοίρα κατευθύνει εναντίον μας.

Εδώ το χτυποκάρδι ανεβαίνει σαν έντονο ποδοβολητό και χάνεται μέσα σε άγνωστους πολύκλωνους λογισμούς. Και όταν με το βαθύ χάραμα βλέπεις και συνειδητοποιείς, σαν λαγοκοίμητος δραγάτης, πόσο απολαυστικό είναι να αναδύεσαι μέσα από το βλοσυρό και αποπνικτικό λαβύρινθο της πόλης, σε εκείνες τις φωτισμένες, από ομορφιά και χάρη, περιοχές της μακρινής φαντασίας, για να φθάσεις, ηλιοδρόμος πια, στο «θεϊκό» άφθαστο και άφθαρτο μεγαλείο της κατοικίας των δώδεκα θεών, πάνω στα στήθη του γηραιού Ολύμπου. **Αυτό είναι με λίγα λόγια το όμορφο χωριό μου Ροβολιάρι «εν Φθίη εριβόλακι».**

Η μεγαλοσύνη των εθνών δε μετριέται με το στρέμμα, με της καρδιάς το πύρωμα μετριέται και το αίμα!

Κωστής Παλαμάς